БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 194 (16.580). | 19 август 1976 йил, пайшанба | Баҳоси 2 тийин.

ИЛҒОР МАККАЖЎХОРИКОРЛАР ТАШАББУСИГА ҚЎШИЛИНГ!

Свердлов районидаги «Ўзбекистон» колхозининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли Барат Муродов бошлиқ бригадаси маккажўхорикорлари КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошира бориб, зиммаларига оширилган мажбуриятлар қабул қилдилар. Илғор маккажўхорикорлар ҳар гектар ердан 120 центнердан дон ва мўл-кўл кўкпоя йиғиштириб олиш учун курашмоқдалар.

Суратда: (чапдан) бригада сувчиси Б. Мастонова, бригадир Б. Муродов ва механизатор Х. Шукуров ўртоқлар маккажўхори ҳосилини кўздан кечирмоқдалар.

Б. Мўминов фотоси. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

АНДИЖОН ОБЛАСТИ ВА САМАРҚАНД ОБЛАСТИДАГИ ПАСТДАРҒОМ РАЙОНИ МАККАЖЎХОРИКОРЛАРИНИНГ ҲОСИЛНИ СИРА НОБУД ҚИЛМАЙ ЖАДАЛ ЎРИБ-ЙИҒИБ ОЛИШНИ ТУГАЛЛАШ СОҲАСИДАГИ ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Андижон области ва Самарқанд областидаги Пастдарғом райони маккажўхорикорларининг ҳосилни сира нобуд қилмай, жадал ўриб-йиғиб олишни тугаллаш соҳасидаги тадбирларини маъқуллади.

Область ва район партия комитетларига ана шу тадбирларни муҳокама қилиб, ҳосилни сира нобуд қилмай, қисқа муддатларда йиғиштириб олишни тугаллаш, давлатга дон сотиш юзасидан қабул қилинган оширилган социалистик мажбуриятларни сўзсиз бажаришни таъминлайдиган тадбирлар белгилаш топширилди.

Республика, область ва район газеталари редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига маккажўхори ўрим-йиғимини тугаллаш юзасидан мажбуриятлар қандай бажарилаётганлигини ёритиб бориш топширилди.

АНДИЖОН ОБЛАСТИ МАККАЖЎХОРИКОРЛАРИНИНГ ҲОСИЛНИ СИРА НОБУД ҚИЛМАЙ, ЖАДАЛ ЙИҒИШТИРИБ ОЛИШ СОҲАСИДАГИ ТАДБИРЛАРИ

Бутун совет халқи сингари Андижон областининг қишлоқ меҳнатчилари ҳам қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш юзасидан КПСС XXV съезди қарорларини муваффақиятли амалга оширмоқдалар.

Колхоз ва совхозлар давлатга ғалла сотиш топшириғини бу йил муваффақиятли бажардилар. Шу муносабат билан Андижон области Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг табригини олди.

Область маккажўхорикорлари кубанликларнинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг юксак баҳосига сазовор бўлган ватанпарварлик ташаббусига жавобан ички резервларни қидириб топмоқдалар. Улар давлатга 20 минг тонна ёки дастлабки мажбуриятдагига нисбатан 10 минг тонна кўп маккажўхори дони сотиш юзасидан ўз зиммаларига янги оширилган социалистик мажбурият олдилар.

Колхоз ва совхозлар илғор тажриба ҳамда фан ютуқларини практикага кенг жорий қилиб, 9200 гектар майдонда мўл маккажўхори дони етиштирдилар. Қўрғонтепа районидаги «Савай» совхозидан Найни Маматқодиров, ана шу райондаги Навоий номли колхоздан Антай Маматжонов, Жалақудуқ районидаги Димитров номли колхоздан Шокир Меҳмонов бошлиқ юз центнерчилар бригадалари ҳосил тўплаш пайтида алоҳида ибрат кўрсатдилар. Уларнинг экинзорлари яхши парвариш қилинганлиги ва сўталарнинг салмоқли бўлганлиги билан қувонтиради. Рекорд марраларга чиқаётган бундай бригадалар областда кўпчиликни ташкил этади. Марҳамат районидаги Свердлов номли, Хўжаобод районидаги Куйбишев номли колхозларда гектаридан 90 центнердан ва ундан зиёдроқ, Хўжаобод, Марҳамат, Ленин районларидаги катта-катта майдонларда эса гектаридан 70-75 центнердан ҳосил олиш мўлжалланмоқда.

Ҳосил учун курашнинг масъулиятли босқичи — маккажўхорини йиғиштириб олиш пайти келди. Маккажўхорикорлар экинни уюшқоқлик билан ва юқори сифатли йиғиштириб олиш учун бутун куч-ғайратларини сарфламоқдалар. Бу ишда ҳар қандай сусткашликка йўл қўйиш маккажўхори тупининг қуриб қолишига, доннинг уруғлик ва товар сифатининг пасайишига, ҳосилнинг нобуд бўлишига олиб келади. Шунинг учун ҳам областда бутун ўрим-йиғим техникасини ишга барвақт шай қилиб қўйишга ҳамда ўрим-йиғим ишларини қисқа муддатда ва юқори сифатли ўтказишга ғоят жиддий эътибор берилмоқда.

Область маккажўхорикорлари ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажариш учун конкрет тадбирларни ишлаб чиқдилар ва амалга оширмоқдалар. Барча хўжаликларда ўрим-йиғим ишларига раҳбарлик қилиш юзасидан оператив штаблар тузилди. Маккажўхорини йиғиштириб оладиган комбайнларга ва машина-механизмларга техникавий хизмат кўрсатиш учун кўчма устахоналар, созловчи слесарлар звенолари, улар учун деталлар ва узелларнинг зарур запаси ажратилди, ҳар бир комбайнга, иккита прицеп ҳисобидан трактор прицеплари, автомашиналар техникавий жиҳатдан бекамикўст тахт қилиб қўйилди, хирмонлар тозаланди, тарози хўжалиги текшириб чиқилди.

Маккажўхори йиғиштириб оладиган 137 та комбайннинг ҳаммасидан ва бошқа техникадан юқори унумли фойдаланиш, машиналарнинг бекор туриб қолишини жуда қисқартириш ҳисобига бир кунда ҳар бир комбайн билан 4—5 гектаргача майдондаги ҳосилни йиғиштириб олишга аҳд қилинди. Бундан ташқари маккажўхори донини йиғиштириб олиш пайтида 7 минг киши ишлайди, бу эса ҳар куни 7-8 процент майдондаги ҳосилни йиғиштириб олиб, ўрим-йиғимни 25 августгача тугаллаш имкониятини беради.

Область хўжаликлари ўтган йилдаги каби бу йил ҳам маккажўхори донини давлатга фақат тоза ҳолда топширадилар. Бунинг учун хўжаликларда «МКП-3» маркали 45 та машина тайёрлаб қўйилди, шунингдек ғалла йиғиштириб оладиган комбайнлар зарур миқдорда мослаштириб қўйилди. Кунига 1400 тонна маккажўхори донини давлатга топшириш ҳисобидан график тузилди, оширилган социалистик мажбуриятни 1 сентябргача бажариш кўзда тутилмоқда.

Колхоз ва совхозларда маккажўхори ҳосилини сира нобуд қилмай йиғиштириб олишни тезда тамомлаш учун маккажўхорикорларнинг социалистик мусобақаси кенг авж олиб кетди.

Пешқадамларни маънавий ва моддий жиҳатдан рағбатлантириш билан бирга маккажўхори донини йиғиштириб олишда социалистик мусобақа ҳар беш кунда якунлаб турилади.

Ўз ваъдаларига вафо қилиш учун астойдил бел боғлаган область маккажўхорикорлари республиканинг барча маккажўхорикорларини ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида дон етиштириш ва уни давлатга сотиш юзасидан ўз зиммаларига олган мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилишга даъват этадилар.

САМАРҚАНД ОБЛАСТИДАГИ ПАСТДАРҒОМ РАЙОНИ МАККАЖЎХОРИКОРЛАРИНИНГ ҲОСИЛНИ СИРА НОБУД ҚИЛМАЙ ЙИҒИШТИРИБ ОЛИШНИ ТЕЗДА ТУГАЛЛАШ БОРАСИДАГИ ТАДБИРЛАРИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Кубань ғаллакорларига йўллаган мактубини район қишлоқ хўжалик меҳнатчилари зўр шавқ-завқ билан кутиб олдилар.

Колхозчилар ва совхоз ходимлари ана шу мактубга жавобан резервларни ва имкониятларни қидириб, илгари олинган мажбуриятни қайта кўриб чиқдилар ва янги анча юксак марраларни белгиладилар.

Район ғаллакорлари беш йилликнинг биринчи йилида 15,3 минг тонна дон етиштириш мажбуриятини олдилар. Давлатга ҳозирнинг ўзидаёқ 4,7 минг тонна ёки планадагидан 2,1 минг тонна кўп бошоқли экинлар дони сотилди.

Маккажўхорикорлар учун ҳозир қизғин ўрим-йиғим палласи бошланди. 1251 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 80 центнер ҳосил олиш мўлжалланган. Бу эса районда 10 минг тонна маккажўхори дони етиштириш имконини беради. Давлатга пландаги 210 тонна ўрнига 2,6 минг тонна маккажўхори дони сотилади.

Районда гектаридан юз центнердан ҳосил олиш учун социалистик мусобақа авж олдириб юборилди. «Коммунизм», К. Маркс номли ва «Ўзбекистон» колхозларининг коллективлари, шунингдек бошқа хўжаликлардаги бешта комсомол-ёшлар маккажўхорикорлик бригадаси бу ташаббусни қўллаб-қувватладилар. Бундан ташқари 9 та маккажўхорикорлик бригадаси гектаридан 90 центнердан маккажўхори дони йиғиштириб олишга аҳд қилди.

Мўл ҳосил етиштириш билан бирга уни сира нобуд қилмай, энг қулай агротехника муддатларида йиғиштириб олиш ҳам муҳимдир. Ҳосилни йиғиштириб олишдаги сусткашлик маккажўхори тупининг қуриб қолишига, доннинг уруғлик ва товар қийматининг пасайишига олиб келади. Шунинг учун ҳам районда ҳосилни сира нобуд қилмай йиғиштириб олишни тезда тугаллаш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқилди.

Хўжаликларда «Херсонец» маркали 30 та ўрим-йиғим комбайнининг ҳаммасини, шунингдек янчиш агрегатларини ишга барвақт тахт қилиб қўйишга катта эътибор берилди. Маккажўхори дони учун группа усулида йиғиштириб олинади— 3 тадан комбайни бўлган ўнта группа ишлайди. Механизмларнинг ҳаммаси икки сменада ишлаш учун тажрибали комбайнчилар билан группалаштирилди. Бу ҳар куни маккажўхори экилган майдоннинг 7-8 процентидаги ҳосилни йиғиштириб олиш имкониятини беради. Маккажўхори дони 15 кун ичида йиғиштириб олинади.

Ўрим-йиғим ишларига оператив раҳбарлик қилиш мақсадида хўжаликларда штаблар тузилди. Ҳосилни ташиш учун 270 та автомобиль машинаси ва трактор тележкалари ажратилди. Ўрим-йиғим техникасига яхшироқ хизмат кўрсатиш, машиналарнинг бекор туриб қолишига йўл қўймаслик учун группаларга кўчма ремонт устахоналари бириктиб қўйилди, узеллар ва деталлар запаси вужудга келтирилди, хирмонлар барвақт тозаланди, тарози хўжалиги текширишдан ўтказилди. Механизаторларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш тадбирлари кўрилди.

«Дала маликаси»ни йиғиштириб олишда социалистик мусобақа якунлари ҳар беш кунда чиқариб турилади. Ғолиб хўжаликлар учун кўчма Қизил байроқлар, группалар учун эса вимпеллар таъсис этилди.

Самарқанд область Пастдарғом районининг маккажўхорикорлари Ўзбекистон етиштирадиган бир миллион тонна ғаллага ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшиш, Ватанга берилган сўзнинг устидан чиқиш учун астойдил бел боғлаб, республиканинг барча ғаллакорларини ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилини меҳнатда янги муваффақиятлар билан нишонлашга даъват этадилар.

АНДИЖОН ОБЛАСТИ ВА САМАРҚАНД ОБЛАСТИНИНГ ПАСТДАРҒОМ РАЙОНИ МАККАЖЎХОРИКОРЛАРИ ҲОСИЛНИ ТЕЗ ВА НОБУДГАРЧИЛИККА ЙЎЛ ҚЎЙМАЙ ЙИҒИШТИРИБ ОЛИШГА АҲД ҚИЛДИЛАР.

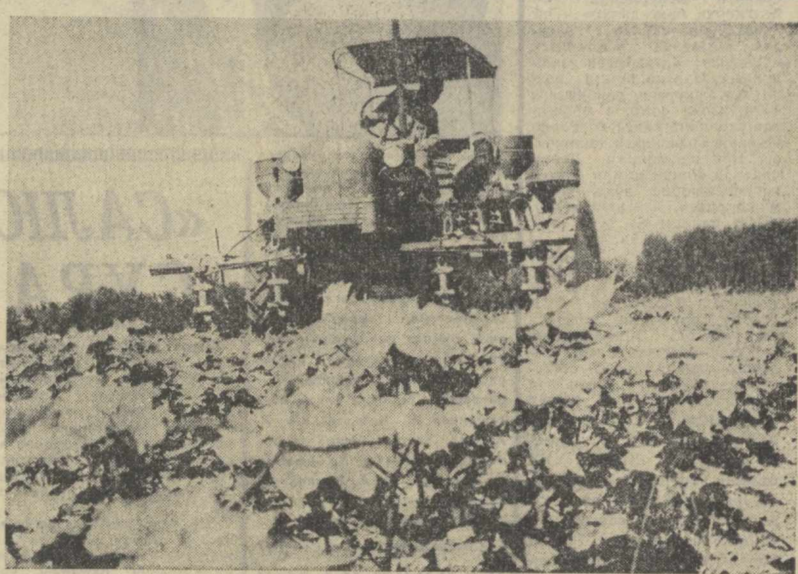

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ. Қува районидаги Киров номли колхоз пахтакорлари ҳосилга ҳосил қўшиш ойида астойдил меҳнат қиляптилар. Айниқса Расулжон Маҳкамов бошлиқ бригада далаларида иш қизғин. Ҳосилдорликни 50 центнерга етказиш учун курашаётган бригада механизаторлари агрегатларга тўсиқлар ўрнатиб, ғўзани авайлаб парвариш қиляптилар. Суратда: бригаданинг илғор механизатори Шаробиддин Абдукаримов ғўзага ишлов беряпти.

Б. Қаюмов фотоси.

ТАШАББУСГА ҚЎШИЛИБ

◆ УРГАНЧ

Қўриқ ерда жойлашган «Боғот» совхозининг коллективи 1590 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 61 центнер шоли топширамиз, деб ўз зиммасига оширилган мажбурият олди. Бу илгари олинган мажбуриятдагига нисбатан 1600 центнер кўп. Хўжаликда ўрим-йиғим техникасининг ремонти тугади. Шоликорлар мўл ҳосилни қисқа муддат ичида сира нес-нобуд қилмасдан йиғиштириб олиш имкониятини берадиган тадбирларни белгиладилар.

Боғот районидаги барча хўжаликлар Краснодар ўлкаси деҳқонларининг ватанпарварлик ташаббусини қўллаб-қувватлади. Ғалла, маккажўхори, гўшт, сут, мева, сабзавот, полиз маҳсулотлари етиштириш юзасидан янги марралар белгиланди. Чорванинг тўқ қишловига тайёргарлик кўрилмоқда. Боғотликлар хашак тайёрлаш йиллик планини ҳозироқ ортиғи билан бажариб қўйишди. Янги оширилган мажбуриятга биноан икки йиллик пландагидан кўпроқ — 21 минг тонна хашак жамғарилади. Маккажўхоридан силос бостириш йиллик топшириғини қарийб икки баравар ортиғи билан бажариш мўлжалланмоқда. (ЎзТАГ).

Саноат — 1976 йил ҳосил мавсумига

ҲАММА НАРСА ТАХТ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Днепропетровск комбайнсозларига йўллаган мактубида ҳосилни йиғиштириб олиш мавсумида маҳсулот етиштириш, тайёрлаш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотини қайта ишлаш ва асраш билан боғлиқ бўлган барча коллективлар аниқ ва пухта ишлаши кераклигини таъкидлаб ўтди. Қуйида республика пахта тайёрлаш саноатининг ходимлари 1976 йил ҳосил йиғим-терим мавсумига қандай тайёргарлик кўраётганликлари тўғрисида ЎзТАГ мухбирларининг телеграммалари берилмоқда.

АНДИЖОН. Областдаги пахта тозалаш заводларининг ишчилари ва тайёрлов пунктларининг ходимлари янги ҳосилни қабул қилиб олишга ҳамма нарсани тахт қилиб қўйганликлари тўғрисида рапорт бердилар.

Кўпгина заводларининг коллективлари анъанавий капитал ремонт билан бирга бу йилги ишлаб чиқаришни қайта қурдилар. Андижондаги биринчи ва Ленинскдаги 2-пахта заводларининг асосий корпуслари, Москва районидаги корхонанинг жин машиналари ва угар цехлари, Қўрғонтепа заводининг пресслаш цехи қайтадан тикланди. Бу корхоналарда эски асбоб-ускуналарни янгилари билан алмаштириб қолмасдан, балки анча унумлироқ ишлайдиган машиналар ўрнатилди, меҳнат шароитлари ҳам яхшиланди. Кўпгина сермеҳнат жараёнлар механизациялаштирилди.

Пахта қабул қилиб оладиган пунктларнинг ходимлари ҳам бу йилги йиғим-терим мавсумига анча пухта тайёргарлик кўришди. Бу ерда қуритиш ва контроль-лаборатория хўжаликларига, пунктга кираверишдаги йўлларни ремонт қилишга алоҳида эътибор берилди. 36 та хирмон майдончаси қурилди. Бу тадбирларнинг ҳаммаси хом ашё сифатига ижобий таъсир қилади.

* * *

ГУЛИСТОН. Бахт пахта тозалаш заводининг тўртта тайёрлаш пунктида ҳам ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили ҳосилини қабул қилиб олишга тайёргарлик ишлари тамомланди. Корхонанинг ўзида ҳам ана шу ишларга тайёргарлик тугай деб қолди. Корхона бу йил ўтган йилдагига нисбатан анча кўп — 50 минг тонна «оқ олтин»ни қайта ишлаб беради. Коллектив ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида олган мажбуриятларида: «нуқул аъло сифатли тола етказиб берамиз, яъни ГОСТнинг энг юксак талабларига мос келадиган тола тайёрлаймиз», деб ёзиб қўйилган.

Корхонани қайта қуриш, шу билан бирга эскириб қолган асбоб-ускуналарнинг ўрнига янгиларининг ўрнатилганлиги коллектив ваъдасини бажаришда қўл келади. Жумладан, тозалаш комплекслари, лаборатория жиҳозлари батамом янгиланди. Завод ишчилари пахтани тўрт марта тозалаш, икки марта қуритиш имкониятига эга бўлдилар. Тайёрлаш пунктларидаги қуритиш-тозалаш цехларидан ташқари заводнинг ўзида ҳам қуритиш цехи жиҳозланди.

* * *

ФАРҒОНА. Фарғона ва Қўқондаги 2-пахта тозалаш заводларида «Меҳнат» маркали янги тозалагичлар ўрнатилди. Бу—толанинг сифатини анча яхшилаш имконини беради. «Ўзбекистон» ва Тошлоқ заводларининг линтер цехларида ҳам линт олишни 3-4 процент кўпайтириш имкониятини берадиган янги асбоб-ускуналар ўрнатилди. Бир қанча корхоналарда анча мураккаблашган қуритиш барабанлари жорий этилди. Қирқ еттита тайёрлаш пунктининг ҳаммасида сермеҳнат жараёнларни механизациялаш соҳасида анчагина ишлар қилинди.

«ЛУНА-24» СТАНЦИЯСИ ОЙ ЮЗИДА

ТАСС АХБОРОТИ

1976 йил 18 август куни Москва вақти билан соат 9 дан 36 минут ўтганида «Луна-24» совет автомат станцияси Кризислар денгизининг жануби-шарқий районида селенографик координатлари: шимолий кенгликнинг 12 градус 45 минут ва шарқий узунликнинг 62 градус 12 минутли нуқтасида Ой юзига оҳиста қўнди.

Илгари хабар берилганидек, «Луна-24» станцияси 1976 йилнинг 14 августида селеноцентрик айланма орбитага чиқарилганди.

Учиш программасига мувофиқ 16-17 август кунлари станция ҳаракат траекторияси ростлаб қўйилди, бунинг натижасида у максимал баландлиги Ой юзидан 120 километр ва минимал баландлиги 12 километрга борадиган эллиптик орбитага ўтди.

Станция Ойдаги ҳисоблаб қўйилган районга бориб қўнишини таъминлаш учун, 18 августда соат 9 дан 30 минут ўтганида тормозловчи мотор ишга солинди. Станциянинг пасайиши бошқарилган ҳолдаги тушириш режимида ўтди ва ҳисоблаб қўйилган районга бориб оҳиста қўниш билан поёнига етди.

Телеметрик ўлчаш маълумотларига кўра, станция бортидаги ҳамма системалар нормал ишлаб турибди. Ой юзида белгиланган учиш программасини бажариш бошланди.

«САЛЮТ-5»: ТЕХНИКАВИЙ ЭКСПЕРИМЕНТЛАР

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 18 август. (ТАСС). Борис Волинов билан Виталий Жолобовнинг «Салют-5» орбитал илмий станцияси ичидаги ишлари давом этмоқда.

Программага мувофиқ космонавтлар космик аппаратлар мўлжал олиш системасини такомиллаштириш мақсадида бир қанча техникавий экспериментлар бажардилар. Жумладан, 17 август куни станция бир неча соат мобайнида оптик визир бўйича мўлжал олдирилувчи дастаки режимда бошқарилди.

Медицинавий экспериментлар программаси бўйича, космик учиш омиллари таъсирида космонавтларнинг таъм сезишларидаги ўзгаришларни аниқлаш бўйича навбатдаги бир қанча тадқиқотлар ўтказилди.

Станция бортидаги системалар нормал ишлаб турибди. Волинов ва Жолобов ўртоқлар ўзларини яхши ҳис этяптилар.

«Салют-5» станцияси ҳамон учмоқда.

ПАРТИЯ ХОДИМЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

ФАРҒОНА. 18 августда область партия ходимларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда ташкилий-партиявий ишлар бўлимларининг КПСС XXV съезди қарорларидан келиб чиқадиган вазифалари муҳокама қилинди.

Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Ф. Ш. Шамсиддинов доклад қилди.

Кенгаш қатнашчилари ташкилий-партиявий иш тажрибасини ўртоқлашдилар. (ЎзТАГ).

МИЛЛИОН ТОННА «КАҲРАБО ДОН» УЧУН

Республика областларида маккажўхори дони ўримининг бориши тўғрисида шу йил 18 августга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар, иккинчи устун — ўриб олинадиган майдон (гектар ҳисобида), учинчи устун — ўрилган майдон (гектар ҳисобида), тўртинчи устун — мавсум бошидан буён (процент ҳисобида), бешинчи устун — бир кунда ўриб олингани (процент ҳисобида).

Сурхондарё	6749	3362	49,8	2,4
Андижон	9139	4192	45,9	4,5
Қашқадарё	12453	5146	41,3	4,9
Наманган	9874	2519	25,5	2,1
Бухоро	13579	3194	23,2	3,7
Фарғона	13152	2788	21,2	2,4
Тошкент	14897	1776	11,9	5,3
Жиззах	11667	1376	11,8	7,3
Сирдарё	11596	975	8,4	3,7
Самарқанд	16749	108	0,6	0,2
Хоразм	9155	45	0,5	—
ҚҚАССР	9496	—	—	—
Республика бўйича:	138506	25481	18,4	3,1

ЯНГИ МАРРАЛАР

Қирғизистон ССР қишлоқ хўжалик ходимлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Кубань деҳқонларига йўллаган мактубини баланд руҳ билан кутиб олдилар. Звенолар ва бригадаларда, колхоз ва совхозларда, қишлоқ хўжалиги илғорларининг район ва область кенгашларида давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш юзасидан янги марралар белгиланди.

Қирғизистон ғаллакорлари давлатга 312 минг тонна ғалла сотиш мажбуриятини олдилар, бу эса илгари қабул қилинган мажбуриятдагидан 45 минг тонна кўпдир. Республика илгари бундай миқдордаги ғаллани ҳеч қачон сотган эмас.

Республика лавлагикорлари маҳсулотни қайта ишлайдиган корхоналарга 1 миллион 700 минг тонна ёки аввал олинган мажбуриятдагидан анча кўп лавлаги етказиб берадилар.

Чорвадорлар давлатга 210 минг тонна чорва ва паррандa гўшти, 387 минг тонна сут, 224 миллион дона тухум сотишга қарор қилдилар. Буларнинг ҳаммаси олдинги мажбуриятдагидан анча ошади.

Белоруссияда **Гродно областининг** қишлоқ меҳнатчилари давлатга ғалла, қанд лавлаги ва бошқа маҳсулотлар сотиш юзасидан **Витебск областининг** қишлоқ меҳнатчилари эса ғалла сотиш юзасидан зиммаларига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар. Улар ўз имкониятларини қараб чиқиб, чорва туёғини кўпайтиришга, чорвачилик учун кўпроқ ем-хашак тайёрлашга ва зарур эҳтиёт запасларини ғамлаб қўйишга қарор қилдилар. (ТАСС).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ИДЕОЛОГИЯ ИШИ ТАЖРИБАСИДАН

ТАШАББУСНИНГ ИЛҲОМБАХШ КУЧИ

Областимизнинг колхозлари ва совхозларида ўнинчи беш йилликнинг тўнғич йилида олдинга қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажариш учун кураш кун сайин авж олмоқда. Қишлоқ меҳнаткашларимиз бу йил она-Ватанга ҳар қачонгидан кўра кўпроқ — 450 минг тонна «оқ олтин», кўплаб қишлоқ хўжалик ҳамда чорвачилик маҳсулотлари армуғон этиш учун қўлни-қўлга бериб фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Партия ташкилотлари омманинг ана шу эзгу ният йўлидаги интилишига раҳбарликни янада яхшилаш, бутун куч ва имкониятни зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилишига сафарбар этиш, бу соҳада туғилган илғор тажрибалар ва ташаббусларнинг халқ мулкига айланишига эришиш йўлида қатор тадбирларни амалга оширмоқда. Жумладан область партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва хўжалик органларининг Хива райони меҳнаткашларининг «Ўнинчи беш йилликда қолоқларсиз, самарали ва сифатли меҳнат қилайлик» шиори остида бошлаган ташаббуси ва КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Мирзачўл районидаги Абай номли совхознинг Р. Ҳайдаров бошчилигидаги пахтачилик бригадаси коллективига йўллаган мактубини оммалаштириш бўйича ҳам бир мунча иш..р қилмоқдалар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллаган бу ватанпарварлик ташаббуси ва тарихий мактуб область партия комитети, барча район партия комитетларининг бюроларида, колхозлар ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари йиғилишларида ишлаб чиқилди. Идеология ва партиявий-ташкилий ишлар самарадорлигини, партия ташкилотларининг қишлоқ меҳнаткашларини 1976 йил учун белгиланган социалистик мажбуриятларни бажаришга сафарбар қилиш йўлидаги масъулияти ва ролини ошириш тадбирлари белгиланди. Сиёсий докладчилар, сиёсий ахборотчилар, агитаторлар, «Билим» жамияти лекторлари томонидан шу мавзуга оид 8 мингдан зиёд лекция ва суҳбат ўтказилди.

Хиваликларнинг мўл ҳосил бунёд этиш борасидаги тажрибасини оммалаштириш масаласи ҳам эътибордан четда қолмади. Партия, комсомол сиёсий маорифи системаси машғулотларида ташаббускор район хўжаликлари тажрибасини ўрганиш ташкил қилинди. Агитаторлар, сиёсий ахборотчилар ва обком лекторлари ёрдами билан хиваликлар ташаббусига бағишланган лекция ва суҳбатларнинг тематикаси ва шу мавзуга оид шиорлар учун текстлар тайёрланди.

Область партия комитети кейинги икки ой ичида КПСС XXV съезди, Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди ва республика Компартияси Марказий Комитетининг II пленуми материалларини ҳамда қимматли ташаббусларни оммалаштиришга тааллуқли қатор тадбирларни амалга оширди. Июнь ойи охирида область партия комитетида ўтган йили областнинг ўртача кўрсаткичидан паст ҳосил олган 458 бригада бошлиғи иштирокида йиғилиш ўтказилди. Йиғилишда машҳур пахтакорлар, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари ҳам иштирок этишди. Улар пахтадан юқори ҳосил етиштириш соҳасидаги тажрибаларини ўртага ташладилар. Ҳисоб-китобдан шу нарса маълум бўлдики, агар мана шу бригадалар ҳосилдорликни областнинг ўртача даражасига етказиб олсалар, шу йилнинг ўзидаёқ 40 минг тонна қўшимча ҳосил тайёрлаш имкониятига эга бўлардик. Қишлоқ хўжалик ветеранларининг область кенгашида ҳам қолоқ бригадаларга ёрдамлашиш масаласи муҳокама қилинди.

Дала шийпони колхозчиларнинг иккинчи уйи ҳисобланади. Ишда эришиладиган муваффақият кўп жиҳатдан шу ерда дала меҳнаткашлари учун яратиладиган шарт-шароитга ва оммавий-сиёсий ишларнинг қай даражада ташкил этилишига ҳам боғлиқдир. Биз бу нарсани кўзда тутган ҳолда Задарё районидаги «Гигант» колхозида дала шийпонларида оммавий сиёсий ишларни янада яхшилаш, КПСС XXV съезди қарорлари асосида колхозлар ва совхозларда мактабгача тарбия муассасалари тармоғини ривожлантириш масаласига бағишланган семинар-кенгаш ўтказдик. Шаҳар ва район партия комитетларининг идеология секретарлари, район Совети ижроия комитетлари раисларининг ўринбосарлари, колхозлар ва совхозлар партия ташкилотларининг секретарлари, область ва район газеталари редакторлари ҳамда шу сингари бошқа идеология ходимларидан иборат беш юз киши дала шийпонларида сиёсий-тарғибот ишларини уюштириш, уларнинг ўнинчи беш йиллик планларининг бажарилишини идеологик жиҳатдан таъминлаш самарадорлигини ошириш бўйича тажриба алмашдилар.

Наманган районидаги «Ленинград» колхози партия ташкилоти социалистик мусобақа самарадорлигини оширишга алоҳида аҳамият бермоқда. Хиваликлар ташаббуси ва КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг хати оммавий-сиёсий ишларнинг бутун воситаси ёрдами билан ҳар бир колхозчига, хўжаликнинг барча мутахассисларига етказилди. Колхоз аъзолари шу кунларда мўл ҳосил етиштириш учун курашни тобора кучайтирмоқдалар. Мавжуд 26 бригададан 6 таси ҳар гектар ердан 50 центнердан, 6 таси 45 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олган.

Оммавий-сиёсий ишлар Чуст районидаги «Ўзбекистон», Янгиқўрғон районидаги «Москва» колхозларида, Поп районидаги Ленин номли, Учқўрғон районидаги Ленин номли ва «Учқўрғон» совхозларида ҳам намунали уюштирилган. Мазкур хўжаликларда социалистик мусобақа вақти-вақти билан якунланиб борилади. Дала шийпонларида меҳнат шавкати байроқлари кўтарилади. «Мусобақа экрани» варақалари чиқарилади.

Партия ташкилотлари кўргазмали агитация маълум мавзулар бўйича ташкил этилишига интилаётирлар. Бу яхши натижа бермоқда. Масалан, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришидаги илғор тажрибаларни оммалаштириш мақсадида плакатлар серияси тайёрланди. «50 центнерчи бригадалар», «Энг яхши ўринбосарлар тўғрисида», Задарё районидаги «Правда», Янгиқўрғон районидаги Навоий номли колхозлар Учқўрғон районидаги «Учқўрғон» совхози меҳнаткашларининг пахта ҳосилини ошириш соҳасидаги тажрибаси, Поп районидаги Ленин орденли Ленин номли совхоз коллективининг социалистик мажбурияти, шунингдек, «Беш йиллик — тўрт йилда», «Бир беш йилликда — икки беш йиллик», Тўрақўрғон районидаги Карл Маркс номли колхознинг сут соғувчиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Меҳринисо Қозоқованинг ҳар бош сигирдан 4 минг килограммдан сут соғиб олишга бағишланган мурожаати ҳақидаги плакатлар шулар жумласидандир. Бундан ташқари область партия комитети томонидан КПСС XXV съезди қарорларини амалга оширишга тегишли ва колхозлар ҳамда совхозларга етказиб бериш учун 180 та панно ва стенд тайёрланмоқда.

Областимиз колхозлари ва совхозларида беш йилликни муддатидан илгари бажариш ҳаракати кенг оммалашиб бормоқда. 73 бригада пахта тайёрлаш юзасидан беш йиллик планни 3 йилда, 578 бригада, 19 колхоз ва совхоз 4 йилда бажариш мажбуриятини олди. 30 соғувчи Меҳринисо Қозоқова изидан бориб, ҳар бош сигирдан 4 минг килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилди.

Область партия комитети бундан буён ҳам КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди қарорларини бажара бориб, оммани ўнинчи беш йилликнинг тўнғич йили вазифаларини муваффақиятли бажаришга сафарбар этиш учун ҳамма чорани кўраверади.

Ҳ. НАБИЕВ,
Ўзбекистон КП Наманган область комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири.

МУКОФОТЛАР ОЛИШ УЧУН

СССР Министрлар Советининг машҳур энг муҳим лойиҳалар ва шу лойиҳалар бўйича қурилишлар учун мукофотлар комиссияси СССР Министрлар Советининг 1977 йилги мукофотларини олишга материаллар қабул қилади.

СССР министрликлари ва идоралари ҳамда Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларидан 1977 йилнинг 1 январигача материаллар қабул қилинади.

Мукофотларни олишга энг муҳим лойиҳаларни ишлаб чиқишда ҳамда шу лойиҳалар бўйича замонавий фан ва техника ютуқларига мос келадиган, меҳнат ва ишлаб чиқаришни юксак самарали ташкил этилишини таъминлайдиган, кенг жамоатчиликка манзур бўлган корхоналар (корхоналар группаси), бинолар ва иншоотлар қуришда ҳамда шаҳарлар ва бошқа аҳоли пунктлари планлаштириш, қуриш лойиҳаларини ишлаб чиқишда бевосита қатнашган ходимлар коллективлари қўйилишлари мумкин.

Ленин мукофоти ва Давлат мукофотини олиш учун қўйилган ишлар СССР Министрлар Советининг мазкур мукофотларини олишга тақдим этилиши мумкин эмас.

Мукофотларни олишга тақдим этиладиган материалларни тайёрлаш, коллективларнинг номларини кўрсатиш билан боғлиқ масалалар юзасидан СССР Министрлар Советининг энг муҳим лойиҳалар ва шу лойиҳалар бўйича қурилишлар учун мукофотлар комиссиясига қуйидаги адрес билан мурожаат этилсин: Москва Т-9, Маркс проспекти 12, СССР Госстройи, телефонлар: 292-62-49, 292-61-10.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

СССР Олий Совети Президиуми меҳнатни ташкил этиш, унга ҳақ тўлаш ва унинг шарт-шароитлари соҳасидаги, меҳнат ресурсларидан рационал фойдаланиш, бошқа социал масалаларни ҳал этиш соҳасидаги ишларга давлат раҳбарлигини янада кучайтириш ва бу ишларни координациялаш мақсадида СССР Министрлар Советининг Меҳнат ва иш ҳақи масалалари давлат комитетини қайта тузиб, уни СССР Министрлар Советининг Меҳнат ва социал масалалар иттифоқ-республика давлат комитетига айлантирди.

СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Владимир Григорьевич Ломоносовни СССР Министрлар Советининг Меҳнат ва социал масалалар давлат комитети раиси қилиб тайинлади. (ТАСС).

«165 минг киловатт қувватга эга уч гидроагрегатни шу йилнинг охиригача қадар ишга туширамиз!» Ўнинчи беш йилликнинг зарбдор иншоотларидан бири — Хўжакент ГЭСи қурувчиларининг аҳди шундай. Улкан нурхона бунёдкорлари шу кунларда зиммаларига юксак социалистик мажбуриятлар олиб меҳнат қилмоқдалар. Қурилиш участкаларида социалистик мусобақа авжида. Суратларда: (чапдан) илғор монтажчилар И. Новоходский, Я. Адмаев, ўнгдаги суратда эса моҳир қурувчилар Қ. Сафаров, И. Леденов ва А. Бичков ўртоқлар.

И. Глауберзон фотолари.

ИЛМИЙ-АМАЛИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

БУХОРО, 17 август. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда илмий-амалий конференция бўлди. Конференцияда партия, совет ташкилотларининг ходимлари, саноат корхоналарининг, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари иштирок этдилар. Конференция қатнашчилари КПСС XXV съезди қарорлари асосида социал-иқтисодий планлаштириш ва меҳнаткашларга иқтисодий билим беришни яхшилаш вазифалари тўғрисида область партия комитетининг иккинчи секретари В. Н. Петровнинг докладини тингладилар.

Конференция иштирокчилари ўз тажрибаларини ўртоқлашдилар.

«САЛЮТ» ЕР ЮЗАСИНИ СУРАТГА ОЛМОҚДА

Совет космик программалари ер табиий ресурсларини ўрганишда, метеорологияда, океанология, геология, геодезия, ўрмон хўжалигида ва халқ хўжалигининг бошқа эҳтиёжлари йўлида космик воситаларни қўллаш юзасидан турли хил комплекс тадқиқотлар ўтказилишини кўзда тутади.

Шу тадқиқотлар қаторида космик съёмка ҳам катта ўрин эгаллайди. Фотографик экспериментларни бажариш учун орбитал станция бортига ўрнатилган махсус аппаратлар комплекси электромагнит нурланишлар спекторининг турли диапозонларида турли хил-рангли, спектрозонал, ола плёнкаларга ер юзаси тасвирини туширишга имкон беради.

Масалан спектрозонал суратлар ўрмончилик ишида кўпроқ қўлланилмоқда. Спектрал характеристикаларнинг ўзгаришига қараб зараркунандалар тушган ўрмон зоналари аниқланади, бинобарин кўкмак массивлар ёппасига қирилишининг олди олинади, Ер курраси турли районларининг рангли фото суратлари атмосфера билан океаннинг спектрал характеристикаларини аниқлашга ёрдам беради. Ола материалларга космик съёмка физик географик районлашда, ер табиий ресурсларини комплекс равишда татқиқ этишда зарур топографик ва тематик карталарни яратиш ва уларни янгилаш нархини, муддатларини қисқартиради.

Космик тасвирлар экспедиция ишларига хамда рельеф, тупроқ, ўсимлик, ҳайвонот дунёси карталарини, гидрологик, геологик, гляциологик карталар, ландшафт карталари ва бошқа карталарни тузишга яхши замин бўлиб хизмат қила олади.

Космик съёмка бир вақтда катта майдонда турли ҳодисаларнинг холатини қайд этганлиги билан катта инвентаризацион аҳамиятга эга бўлади. Турли табиий ва хўжалик объектлари кадастрларини тузиш учун космик съёмка материалларидан фойдаланиш мумкин. Масалан Ер кадастрини тузишда космик съёмканинг истиқболлари катта. Космосдан туриб маълум районларни вақти-вақтида съёмка қилиб туриш денгиз оқимларини, муз ҳаракатини, дарё соҳил чизиқ динамикасини, дунё океани температураси ва шўрини кузатиб туришга, планктон жилишини қайд этишга ҳамда бошқа хил узоқ муддатли табиий жараёнлар динамикасини ўрганишга имкон беради.

Космик суратлар метеорологик ҳодисаларнинг қонуниятларини ўрганишда жуда катта роль ўйнайди. Кўпинча Ернинг бир палласида ёки бутун Ер куррасида бунёдга келувчи катта-катта макромасштабли атмосфера жараёнлари характеристикаси учун шуларнинг маълумоти асқотади. Сунъий йўлдошлар тўплаган маълумотлар илгари маълум кўпгина атмосфера объектлари ёки ҳодисаларига янгича қарашга имкон берди. Шу маълумотлар олимларнинг атмосфера объектларини янада синчиклаб тадқиқ этишга мажбур қилди.

Кўпгина атмосфера объектлари ва ҳодисалари борки, уларни ўрганишда орбитал станциялар жуда кўп маълумотлари туфайли катта ёрдам беради. Орбитал станциялардан олиб бориладиган метеорологик кузатишларнинг программаси жуда кенг. Атроф муҳитни сақлаб қолиш ва уни яхшилаш мақсадларини ўрганиш проблемасига доир ишлар авж олдирилиши муносабати билан бундай кузатишлар кўпайиб бормоқда.

Космик суратларни комплекс равишда ишлаб чиқиш геофизиклар, геологлар, фотограмметристлар, нефть, газ қидирувчилар гидрологлар, ўрмон хўжалиги ва қишлоқ хўжалиги мутахассислари гидротехник иншоот трассаларини изловчилар ва бошқа турли соҳалардаги мутахассислар билимини талаб қилади.

«Салют» орбитал станцияларидан туриб бажарилган бундан аввалги фотографик экспериментлар материаллари бўйича табиатни ўрганиш ва ундан фойдаланиш, қўриқлаш ишида қимматли маълумотлар олинди.

Масалан мамлакатимизнинг чиқиш қийин бўлган районлари (Помир, тоғлик Кавказ) карталари тузилди, Қорабўғозкўл қўлтиғида кирғоқ чизиғи ўзгариши аниқлаб чиқилди ҳамда чўкинди тўпланиш характери ўрганиб чиқилди. Марказий Қозоғистон, Тянь-Шань, Тува ва бошқа районларни тектоник районлаш ўтказилди, рудали Олтой ўлкаси тўғрисида янги маълумотлар олинди.

Космик тасвирлар маъносини очиш усуллари такомиллаштирилиши, шу мақсадда электрон ҳисоб машиналаридан фойдаланиш билан бирга табиий ресурлар ва атроф муҳитни олисдан туриб ўрганиш янги борт воситалари ва методларини такомиллаштириш ҳамда яратиш борасида катта-катта ишлар қилинмоқда.

Космосдан олинадиган маълумотлар тупроқ, ер бағридан, ўсимлик ва ҳайвонот дунёсидан, ҳаво ҳавзаси ва сув ҳавзасидан рационал фойдаланиш ва уларни қўриқлаш, дунё океани комплекс тадқиқотларини кенгайтиришга ёрдам беради. Бу маълумотлар оби-ҳаво ва табиий офатларни прогноз қилиш янги методларини ишлаб чиқишга, фойдали қазилма конлари ҳосил бўлиши ва жараёнларини уларнинг жойланиш конуниятларини тадқиқ этиш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши жойлаштирилишини яхшилаш мақсадларида Ер пўстлоғи ва Ернинг юқори мантиясини ўрганишга ёрдам беради.

«Салют-5» орбитал илмий станциясининг программаси планетамизни ўрганиш борасида бир қанча фотографик экспериментларнинг ўтказилишини кўзда тутади. Космосда ўтказиладиган ҳар бир шундай янги эксперимент коинотни билиш йўлида босилган навбатдаги қадамдир.

В. БОЛЬШОКОВ,
техника фанлари доктори.
П. ПОПОВИЧ,
СССРнинг космонавт-учувчиси, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони.
(ТАСС).

ҚЎНКАДАН БОШЛАНГАН ЭДИ...

ТОШКЕНТ ТРАМВАЙИ — 75 ЁШДА

Трамвай — шаҳар транспортининг энг қулай воситаларидан бири. У катта шаҳарлар хўжалигининг ажралмас, таркибий қисми сифатида тобора ривожланмоқда. Тўғри, кейинги пайтларда баъзилар: «Трамвай умрини яшаб бўлди», деган фикрга ҳам боришганди. Аммо ҳаёт уларнинг қарашлари асоссиз эканлигини, меҳнаткашларнинг транспортга талаб ва эҳтиёжларини тўлароқ қондиришда трамвай муҳим аҳамият касб этишини исботлади. Волгоградликларнинг трамвайни шаҳар марказида ер остига олиб ўтиш ҳақидаги дадил ғояни жорий этиш устида ишлаётганликлари транспортнинг бу воситаси истиқболи янада порлоқлигидан гувоҳлик бермоқда.

Тошкент трамвайи ҳам тараққиётнинг катта ва мураккаб йўлини босиб ўтди. Эсимизда: қирқинчи йилларнинг охирлари, эллигинчи йилларнинг бошларида Хадрадан Кўкчага бориш учун трамвайга ўтирардик. У тўрт километр чамаси масофада икки жойда: «Сассиқ ҳовуз» ва «Известия» мактаби бекатларида «нафас ростлаб оларди». Маршрутда борйўғи тўртта трамвай қатнар, йўл бир томонли бўлганидан, ҳайдовчилар юқоридаги иккита бекатда мажбуран тўхтаб, қаршидан келаётган вагонларни ўтказиб юборишгач, йўлларида давом этарди. Хуллас, Кўкчага етгунча бир соатдан зиёд вақт кетарди. Бу-ку яқин орадаги гап. Хўш, Тошкент трамвайининг тетапояси қандай бўлган экан?

Қўлимизда «Туркестанские ведомости»нинг 1901 йилда чиққан 25-сони. Унда айтилишича, 26 мартда Тошкент шаҳар бошқармаси думасининг мажлиси бўлган. 1896 йил 18 ноябрда Тошкентда конька юргазиш ҳақида шаҳар бошқармаси билан битим тузган Бельгия акционер жамияти вакили сўзга чиққан. У икки ўқ устига ўрнатилган кровать (қўнка)ни отлар ингичка рельс устида ҳаракатга келтириши мумкинлигини билдирган.

Қўнка эрталаб соат 7 дан кеч соат 7 гача юрар эди. 30 та конька бўлиб, ҳар бирига 24 йўловчи кетар, 10 километрли ингичка из устида юрувчи конькага 288 та от бириктирилган эди.

Бельгиялик капиталистлар битимга мувофиқ Тошкент трамвайини 1942 йилгача эксплуатация қилиш ҳуқуқини қўлга киритган эдилар. Октябрь инқилоби уларнинг бу тузоғини тўзғитиб юборди.

1912 йилда Вокзалга биринчи трамвайни юргизишганда «отсиз қўнка»ни томоша қилгани бутун шаҳар аҳолиси кўчага чиққан эди. Электр қуввати билан ҳаракатга келадиган трамвайни биринчи марта Константин Тимофеевич Брикаев Пушкин кўчаси бўйлаб бошқарган.

Тошкентда трамвай транспортининг ташкил этилиши, вагон депоси, вагон-ремонт устахоналари, дизель электростанциясининг қурилиши ўлкада ишчилар синфининг шаклланиб, камолотга етишида, ўзбек меҳнаткашларини революция бўронларига жалб қилишда катта аҳамиятга эга бўлди.

Тоштрам ветерани Қурбон Жонтемиров эсдаликларидан: «Мен темир йўл хизматига ишга киришни жуда хоҳлар эдим. Лекин, у пайтларда ўзбекларни бундай хизматга қабул қилишмасди. Шуни билсам-да, ариза бердим. Орадан бир неча кун ўтгач жавобни олгани темир йўл жандарма бошқармасига кирдим. У ерда иш ўрнига мени етти кун қамоқ жазоси билан «сийлашди».

Нажот истаб, трамвайчи дўстим Гамзабековга учрашдим. Унинг ёрдами билан «Миллати — озарбайжон» деган паспорт олганимдан кейингина вагон ҳайдовчиликка кирдим.

Ҳайдовчиларнинг ойлиги 18, кондукторларники 16 сўмдан ошмасди. Лекин шуни ҳам тўла олмасдик. 40—50 проценти ҳар хил жарималарга ушлаб қолинарди. Масалан, ҳайдовчи иш пайтида сал ўтириб қолса, 1 сўм жаримага тушарди. 16 соат тикка оёқда туришни тасаввур қилиб кўринг...»

Жабр-зулм, миллий тенгсизлик, шафқатсиз эксплуатация пичоғи суякка бориб тақалди. Ўзбек трамвайчилари рус ишчилари таъсирида оқ-қорани таний бошладилар. Темир йўл устахонаси ишчилари билан яқин алоқада бўлиб, большевиклар сафида Октябрь қўзғолонига кўтарилдилар.

Кекса инқилобчи Шомурза Ҳолмуҳамедов ҳикояси: «Ҳамон эсимда. 1917 йил октябрь бошларида митинг чақирилиб, А. Я. Першин сўзлади. Митингдан сўнг ишчиларга қурол тарқатишиб, мерганликка ўргата бошлашди.

27 октябрь эди. Мен Чорсу — Чимкент тракти бўйлаб вагон ҳайдардим... Тупроққўрғонга яқинлашганда, одамларнинг Пиён бозордан эски шаҳар томонга югураётганликларини кўриб қолдим. Қалъада отишма борарди. Биз Тоштрам паркига қайтдик.

Шу кеч ҳеч ким уйига кетмади. Эрталаб қўзғолон бошланишини, унда Тоштрам ишчилари фаол қатнашишлари лозимлигини айтишди. Группаларга бўлиндик. Тоштрамнинг икки юз ишчиси ва 1-ўқчи полкининг солдатларидан иборат группамизга Духовский (ҳозирги Коммунист) кўчаси бўйлаб юриб, Скверни эгаллаш топширилди. Скверга етгунча прапоршиклар, чиновниклар, гимназистлар билан жанг қилиб бордик. Бир кундан кейин мадад етиб келди. Тўртинчи куни Муваққат ҳукумат таслим бўлди. Тошкентда Совет ҳокимияти ўрнатилди».

Туркистон республикаси ҳукумати декретига биноан, Тошкент трамвайи 1918 йил декабрида миллийлаштирилди. Шаҳар трамвай хўжалигини тиклаш ишлари 1925 йил ўрталаригача давом этди.

Ҳар бир коллективнинг, ҳар бир одамнинг ҳаётида чуқур из қолдирадиган муҳим саналар бўлади. Тошкент трамвайи тарихида бундай воқеалар жуда кўп. Мана улар:

1926 йил. «Қизил Путилов» заводи ишчилари тошкентликларга 10 та моторли ва 12 та прицепли вагон тортиқ қилдилар. Улуғ Ватан уруши бошлангунига қадар ҳаракатдаги составларнинг сони 305 та вагонга етди.

1936 йил. 72 километрли тор изли трамвай йўллари бор эди. Шу даврдан бошлаб 1940 йилга қадар 40 километр кенг йўл жадал қурилди.

1938 йил. Трамвайда 183 миллион йўловчига хизмат кўрсатилди. 1075 стахановчи кундалик нормасини 2 баравар ошириб бажарди.

1940 йил, 20 апрель. Тошкент трамвайи тарихида биринчи марта бир кунда 118 минг сўм давлат банкига топширилди.

Тошкентлик трамвайчилар республикамиз олдида турган социалистик қурилишнинг барча вазифаларини бажаришда фаол иштирок этишди. Масалан, 1921 йили трамвайчиларнинг техникавий раҳбарлиги ва бевосита иштирокида Бўзсув ГЭСи қурилиши бошланди, Ленинча ГОЭЛРО планига кўра, Ўрта Осиёдаги биринчи нурхона 1926 йил 1 майда фойдаланишга топширилди.

Улуғ Ватан уруши бошланди. Тоштрам тарихи йилномасини варақлашни ўзбек аёлларидан чиққан биринчи вагон бошқарувчи Қундуз Мусабекова давом эттиради:

— Уша йилларни эсласам, этим жимирлашиб кетади. Нақадар оғир эди у дамлар. Ҳамкасабаларимиздан икки мингга яқини урушнинг биринчи кунлариданоқ мамлакат мудофаасига отланишди. Бутун қийинчилик биз, аёллар, кексалар ва ўсмирлар зиммасида эди.

Шаҳарда транспорт воситаларининг камлигидан пойтахтимизга кўчириб келтирилаётган саноат корхоналарининг оғир молларини юк вагонларида белгиланган манзилга ташир эдик. Ватан мудофаасига зарур юкларни ташишда кун билан туннинг фарқига ҳам бормай қолардик баъзида.

1942 йилда коллективимиз яна бир муҳим ишга қўл урди. Салор ГЭСи қурилишини оталиққа олдик. У жуда қисқа муддатда энергия бера бошлади.

Урушдан кейин трамвай хизмати яхшилана борди. Йиллар ўтиши билан тор изли йўллар ўрнини кенг изли маршрутлар эгаллади. Трамвайларга хизмат кўрсатувчи ремонт корхоналарининг иқтисодий базаси мустаҳкамланди, қуввати ошди. Шаҳримиз кўчаларида ҳозирги замон фан ва техникаси ютуқлари негизида тайёрланган, ҳар томонлама қулай, бежирим ва шинам трамвай вагонлари пайдо бўлди. Бу, сўнгги ўн йил ичида рўй берган ўзгаришларда ўзининг ёрқин ифодасини топди. Мисол учун шаҳар электр транспортини ривожлантиришга сарфланган маблағни олайлик. У 40 миллион сўмдан ортиқдир. Шу даврда 137 километр масофада трамвай линияси қурилди.

Ҳозир Тошкент трамвай-троллейбус бошқармасининг ҳаракатдаги составида 800 бирликдан зиёд трамвай бор. Бу рақам 1917 йили борйўғи 50 моторли вагонга тенг эди. Инқилоб йилида трамвай линиялари узунлиги 26.5 километр бўлса, ҳозир 235 километрни ташкил этади. 27 та маршрутдаги трамвай шаҳарнинг барча аҳоли пунктларига хизмат қилмоқда.

Республиканинг барча саноат корхоналари, муассасалари ва ташкилотларида бўлганидек, бошқарма коллективи ҳам партия XXV съезди қарорларидан руҳланиб, зиммасига оширилган мажбуриятлар қабул қилди. Ҳайдовчилар пассажирларга маданий хизмат кўрсатиш, ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш бўйича ўзаро мусобақалашиб меҳнат қилмоқдалар. Фидокорона меҳнат қилаётган ҳайдовчилардан Ҳ. Рўзиев, В. Кузнецова, Г. Куприян, В. Голиков, Ҳ. Содиқхўжаев, Х. Рожкова, монтёр М. Юнусов, вагон ремонти заводи токари С. Шокировлар ғайрат билан меҳнат қилишяпти.

Ўзларининг чорак бир асрлик юбилейини нишонлаётган тошкентлик трамвайчилар ўзаро социалистик мусобақани қизитиб, аҳолига электр транспорти хизмати кўрсатишни юксак босқичга кўтаришни шараф деб билмоқдалар.

Э. ХЎЖАЕВ.

СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИДА

КИРОВОБОД (Озарбайжон ССР). **Кировободдаги 2705-автоколонна коллективи ўз зиммасига олган социалистик мажбуриятини муддатидан илгари бажарди.** Хўжаликнинг янги ҳосил ғалласини ташишга сафарбар этилган бир юз эллик автомашинаси ғалла қабул қилиш пунктларига планда белгиланганидан икки баравар кўп дон етказиб берди. Ҳайдовчи М. Абдуллаев тоғдаги мураккаб йўлда ҳар куни икки норма бажариб, 330 тонна дон ташиб берди. Ишдаги унинг ўртоқлари Ю. Мамедов, А. Гучейнов, Г. Ширинов, Ш. Фаталиев ва бошқалар ўнлаб марта қўшимча сафарга чиқдилар.

МОГИЛЕВ (Белоруссия ССР). **Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги номли «Строммашина» заводида бир соатда ўн мингтадан кўпроқ ғишт ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган пресслар тайёрлана бошланди.** Автомат режимда ишлайдиган янги агрегат шундан аввалги машиналардан бир ярим баравар унумлидир. Янги машиналарнинг дастлабки нусхалари Литва ССР бинокорлик материаллари заводлари учун мўлжалланган.

АШХОБОД. **Шаҳарнинг жанубий қисмида барпо этила бошланган турар-жой массивида беш йилликнинг охирига бориб, йигирма мингдан кўпроқ киши янги уйларга кўчиб киради.** Қурувчилар бу ерда дастлабки метр масофага водопровод ва канализация ўтказдилар. Янги микрорайонда зилзилага бардош берадиган енгил гўла йиғма конструкциялардан юздан ортиқ кўп квартирали бинолар қуриш мўлжаллаб қўйилди.

(ТАСС).

ПАХТА-БЕДА АЛМАШЛАБ ЭКИШГА КЕНГ ЙЎЛ

ПАХТА, СУТ, ГЎШТ

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР!

◆ Шу кунларда шоналар гулларга, гуллар кўсакларга айланиб, кўсакларнинг салмоғи ортяпти. Бундай кезларда ғўзаларнинг сувга бўлган талаби кучаяди. Суғоришни кеча-кундуз ўтказинг, бирор туп ғўзани чанқатиб қўйманг, ғовлатиб юборманг.

◆ Тракторларга тўсиқлар ўрнатиб культивация ўтказинг, бу билан ўсимликнинг намдан, қуёш нури, ёруғлик ва ҳаводан яхши баҳраманд бўлишига, айни кезда кўсакларнинг тезроқ очилишига қулай шароит яратасиз.

◆ Бегона ўтларни бутунлай йўқотинг, ҳашаротларни, хусусан кўсак қуртини қириб ташланг, меҳнатингиз билан бунёдга келтирилган ҳосил нишоналарини кўз қорачиғидек асранг.

◆ Терим машиналарини тезроқ мавсумга шайланг, 20-25 август кунлари теримга тараддуднинг боришини ўзаро текширишдан ўтказиб, аниқланган камчиликларни дарҳол тугатинг.

◆ Ўртаги ва эртаги экинлардан бўшаган ерларни сифатли шудгорлаб қўйинг. Келгусида пахта-беда алмашлаб экишга пухта замин яратинг.

Наманган область Учқўрғон районидаги Ленин номли совхоз коллективи пахта-беда алмашлаб экишни кенг жорий этиб, пахтадан муттасил юқори ҳосил етиштиряпти, чорва моллар озуқа базасини мустаҳкамлаб, сут, гўшт тайёрлашни ҳам кўпайтиряпти. Хўжаликнинг бу борадаги тажрибалари «Известия» газетасида ёритилди ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланди. Совхознинг алмашлаб экишни жорий этишдаги тажрибаси республикамиздаги бошқа хўжаликларда қўллаб-қувватланмоқда. Бугун эътиборингизга Самарқанд область Пахтачи районидаги Карл Маркс номли колхоз раиси Шомурод Қаҳҳоровнинг юқоридаги сарлавҳали мақоласини ҳавола этамиз.

— Ленин номли совхоз коллективининг «Известия» газетасида босилган мақоласини ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг шу мақолани маъқуллаб қабул қилган қарорини зўр қизиқиш билан ўқиб чиқдик. Партиямиз бугун бир киши ёки бир группа илғор кишилар, бир хўжалик ёки қатор хўжаликлар эришган муваффақиятни эртага ҳамманинг мулкига айлантириш, шу йўл билан ялпи юксалишга эришиш вазифасини кун тартибига қўйди. Шу жиҳатдан олганда Ленин номли совхоз коллективининг ташаббуси диққатга сазовордир.

Совхоз коллективи пахта-беда алмашлаб экишни кенг жорий этиш масаласини кун тартибига қўйиб, жуда тўғри иш қилди. Боиси, алмашлаб экиш жорий этилганда беда экилиши туфайли тупроқнинг донадорлиги ортади, унинг таркибида азот моддаси кўпаяди, ер майин ҳолга келиб, ўсимликнинг қуёш нури, ёруғлик, ҳаво ва сувдан фойдаланиши яхшиланади, энг муҳими — беда вилт замбуруғларини камайтиради.

Масаланинг яна бир муҳим томони шундаки, алмашлаб экиш жорий этилган хўжаликларда чорва моллар озуқа базаси мустаҳкамланади, бедадан кўплаб қуруқ пичан, сенаж, беда уни тайёрланади. Алмашлаб экишга маккажўхорининг киритилиши озуқа базасини янада мустаҳкамлашда ҳал қилувчи роль ўйнайди. Пахта, сут, гўшт ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш, сорти ва сифатини яхшилаш, маҳсулот таннархини арзонлаштириш, рентабелликни кўтариш учун ҳамма жойда алмашлаб экишга кенг йўл очилиши керак.

Бизнинг бу борадаги режаларимиз изчиллик билан амалга оширилмоқда. Хўжалигимизда пахта-беда алмашлаб экиш схемаси жорий қилинган. Натижада, ҳам пахтанинг ялпи тоннаси кўпайяпти, сорти яхшиланиб, таннархи арзонлашяпти, ҳам бедадан юқори ҳосил олиниши туфайли чорва молларига мустаҳкам озуқа базаси яратяпмиз.

Шу ўринда айрим мисоллар келтирамиз. Хўжалигимизда пахта-беда алмашлаб экишга кўчилгунча ҳаммаси бўлиб 174 гектар майдонда беда етиштирилар эди. Алмашлаб экиш кенг жорий этила бошлангач, беда майдони 378 гектар кенгайтирилди. Беда ҳосилдорлигида ҳам кескин ўзгариш юз берди. Ҳозир гектаридан 150 центнердан ошириб беда пичани оляпмиз.

Энди ҳосилдорликка кўз ташлайлик. Илгари колхозимиз бўйича гектаридан 32-33,4 центнердан пахта ҳосили олардик. Бунинг боиси, тупроқнинг унумдорлиги паст бўлиб, ерга солинган ўғитлар ҳосилдорликни кутилган даражага кўтаришни таъминлай олмас эди. Кези келганда шуни айтиш керакки, ерга сунъий усулда солинган ўғитларга нисбатан тупроқ таркибида табиий йўсинда бунёдга келган ўғитлар ўсимликнинг ўсиб, ривожланиши ва ҳосилдорликни оширишда катта афзалликларга эга, хусусан беда бу борада ҳал қилувчи роль ўйнашини тажрибада кўрдик.

Мутахассисларимиз пахта майдонларининг тупроқ тузилишини мукаммал ўрганиб, ўғитлардан фойдаланишни яхшилашга қаратилган картограмма тузиб чиқдилар. Картограммага асосан бедадан бўшаган ерларга фосфорли ўғитлар соламиз. Чунки, уч йиллик беда ҳар гектар майдонда 450-500 килограмм азот моддаси тўплайди. Ҳамма пахта майдонларига минерал ва органик ўғитлар солиш картограммага қатъий амал қилинган ҳолда ўтказилади. Натижада ҳосилдорлик ошиб бормоқда. Кейинги беш йил мобайнида пахтадан 44-45 центнердан хирмон кўтармоқдамиз. Бу пахта-беда алмашлаб экишнинг яхши самарасидир.

Алмашлаб экиш ҳақида гап борганда унумдорлиги паст ёки ўртача ерларни юқори унумдор ерлар даражасига кўтариш ҳақида бош қотиришимиз керак. Бу пахтанинг ялпи миқдорини ошириш, сортини яхшилашнинг муҳим резервидир. Биз нисбатан паст ёки ўртача ҳосилли ерларга уч-беш йил мобайнида беда экдик. Натижада ўша ерларнинг тупроқ тузилиши кескин яхшиланди. Янги ўзлаштирилиб, оборотга киритилаётган ерларга ҳам аввал беда экамиз. Хуллас, пахта-беда алмашлаб экишнинг илмий асосда бой тажрибаларга таяниб ташкил қилиниши тўққизинчи беш йилликда планга қўшимча 5685 тонна «оқ олтин» тайёрлаш имкониятини берди.

Учқўрғон районидаги Ленин номли совхоз коллективи ўз тажрибаси ҳақида сўзлаб, алмашлаб экишдан пахта етиштиришни кўпайтириш билан бирга халқ истеъмоли учун сут, гўшт ва бошқа маҳсулотларни ҳам кўпроқ тайёрлаш зарурлигини таъкидлайди. Бу — ҳаёт тақозосидир. Бизнинг колхозимизда ҳар йили ўртача 40 гектар майдонда маккажўхори ўстирилади, гектаридан 80-90 центнердан дон, 600 центнердан кўкпоя оляпмиз, чорва қишлови учун кўплаб силос бостиряпмиз. Масалан, шу йилнинг ўзидагина 2400 тонна силос бостиришни планлаштирганмиз. Силос сут ва гўшт етиштиришни кўпайтиришда чорвадорларимизга қўл келяпти. Ҳар бош сигирдан сут соғиб олиш ортяпти.

Колхозимиз съездлар йилида 900 тонна сут, 130 тонна гўшт тайёрлайди. Ярим йиллик планлар муддатидан илгари адо этилди. Ҳар бош қорамолнинг тирик вазни 430-450 килограммга етказилиб гўштга топшириляпти, ҳар бош сигирнинг сути шу йилнинг ўтган ойларида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан деярли 300 килограмм оширилди. Бундай муваффақиятга пахта-беда алмашлаб экиш йўлга қўйилиши натижасида озуқа базаси мустаҳкамланиши туфайли эришдик.

Колхозимиз меҳнаткашлари съездлар йилини рекорд ҳосил йилига айлантириш мажбуриятини олганлар. 1780 гектар майдонда ғўза ўстиряпмиз, гектаридан 50,5 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтаришга ваъда берганмиз. Сўзимиз — сўз, ундан қайтиш йўқ! Далаларимиздаги ҳосил чўғи ҳам шундан далолат беряпти.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика колхозлари, совхозлари ва тайёрлов пунктларини 1976 йилги пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлаш тўғрисида»ги қарорини атрофлича муҳокама қилиб, август ойининг охиригача ғўза парваришини кучайтириш, айни кезда теримга пухта тараддуд кўришга азму қарор қилдик.

Шомурод ҚАҲҲОРОВ,
Самарқанд область Пахтачи районидаги Карл Маркс номли колхоз раиси.

УЮШҚОҚЛИК БИЛАН

Республикамизнинг бепоён пахта далаларида иш қизғин. Миришкор деҳқонлар ғанимат фурсатларнинг ҳар дақиқасидан унумли фойдаланиб, улкан хирмонга мустаҳкам замин яратмоқдалар. Йил бўйи тер тўкиб тўпланган ҳосил нишоналарини сақлаб қолиш, кўсаклар янада салмоқдор, тарози босадиган бўлиши учун сўнгги ҳал қилувчи ҳужумга ўтдилар. Сувчилар «шарбат» тараётган бўлса, механизаторлар агрегатларига тўсиқлар ўрнатиб, ҳар бир гул, кўсакни эҳтиётлаб ғўзага ишлов бермоқдалар, ҳосил душмани—бегона ўтга қирон келтиряптилар. Устахоналарда уюшқоқлик билан олиб борилаётган ишларни айтмайсизми. Механиклар, слесарлар, токарлар, механизаторлар, темирчиларнинг қўли қўлига тегмайди. Улар терим агрегатларини мавсумга шайлаяптилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневдан мактуб олган донгдор пахтакор Расул Ҳайдаров саркор бўлган бригада аъзолари меҳнат қилаётган Мирзачўл районидаги Абай номли совхоз пахтазорларида ҳам ҳаёт қайнайди. Совхоз марди майдонлари ёруғ юз билан ғалаба рапорти бериш учун пахта далаларида ва устахоналарда ишни ҳар қачонгидан жадаллаштириб юбордилар. Улар иш қуролинг соз бўлса, машаққатинг оз бўлар деган мақолга амал қилиб, терим агрегатлари ремонтини тезлатяптилар. 81 агрегат мавсумга шайлаб қўйилди. Механизаторлар бу агрегатларни сўнгги кўрикдан ўтказиб қўймоқдалар. Пахта теримига старт берилиши билан «зангори кема»лар пахтазор денгизи узра суза бошлайди.

Суратда: илғор слесарлар Норқучар Омонов ва Алашбой Сариевлар терим агрегатларини кўрикдан ўтказяптилар.

В. Молгачев фотоси, (ЎзТАГ).

ЎРИМ-ЙИҒИМГА ТАЙЁР

КОМСОМОЛОБОД. Ўзбекистон жанубидаги энг катта «Искра» шоликор колхозининг деҳқонлари 2200 гектар ернинг ҳар гектаридан 60 центнер яъни илгари қабул қилинган мажбуриятдагидан 5 центнер кўп дон олишга қарор қилдилар. Коммунистлардан Жовмир Муҳаммадиев, Азим Шодмонов, Хўжамурод Пардаев бошлиқ илғор бригадалар 100 центнерлик ҳосил учун курашмоқдалар.

Хўжаликда ўрим-йиғимга ҳамма нарса тахт қилиб қўйилди. Бугун хўжаликдаги жами 52 комбайннинг охиргиси ремонтдан чиқарилди. Дон тозалаш машиналари подгрузчиклари, трактор тележкалари иш учун яроқли ҳолга келтириб қўйилди, дон хирмонлари ремонт қилиниб кенгайтирилди.

Ўрим-йиғим агрегатларини хўжаликнинг энг тажрибали механизаторлари бошқарадилар. Уларга сентябрнинг бошларида механизаторлик курсларини тамомлаб чиқадиган 50 йигит ёрдам беради.

(ЎзТАГ).

ҚОЛОҚЛАР БЎЛМАЙДИ

Хонқа районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг Ленин орденли, Октябрь революцияси орденли ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли бригадири В. Маҳмудов оталиқдаги бригадада ғўза чеканкаси юзасидан семинар ўтказди. Бу бригада ўтган йили хўжаликдаги ўртача даражадан ҳам кам ҳосил олган эди.

Маҳмудов август ойи графигининг бажарилишини текшира туриб, бригадир Йўлдош Жуманиёзов билан бирга қолоқ бригадада барча резервларни ишга тушириш, ғўзаларни қўшимча комплекс парвариш қилиш зарур деган хулосага келди. Тажрибали пахтакор Жуманиёзовга суғоришнинг группа усулини жорий қилишни тавсия этди, айниқса август ойида самарали бўлган «шарбат» суви беришни қандай қилиб яхшироқ уюштириш кераклигини кўрсатди. Суғоришни группа усулида ташкил қилган чоғда сувчилар далаларни механизаторлар ишлаши учун тезроқ тайёрлаб берадилар.

В. Маҳмудов 20 йил давомида бригадир бўлиб ишлаб, энг қолоқ бригадаларни ҳам илғор коллективлар даражасига чиқара олди. У бошлиқ бригада сўнгги ўн йил мобайнида уч беш йиллик планни бажарди. Бу йил коллектив ҳар гектар ердан 60 центнер «оқ олтин» йиғиштириб олиш мажбуриятини қабул қилди. (ЎзТАГ).

ПЛАНЕТАМИЗДА

ЖАҲОН ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА

Монголия матбуоти, бошқа мамлакатларнинг газеталари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Совет Иттифоқида ҳордиқ чиқараётган Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, МХР Буюк Халқ хурали президиумининг Раиси Ю. Цеденбал билан дўстона суҳбатлашганлигини хабар қилмоқда. Иккала мамлакат ўртасидаги анъанавий қардошлик алоқалари муваффақиятли ривожланиб бораётганлиги қайд этилади. Газеталар кейинги вақтда Европада хавфсизликни мустаҳкамлаш ва тинч ҳамкорликни ривожлантириш мақсадида ҳукуматлар ва кенг жамоатчилик кўрсатаётган куч-ғайратлар катта аҳамиятга эга бўлганлигини таъкидлаган ҳолда Л. И. Брежнев билан Ю. Цеденбал Осиёдаги ҳамма давлатлар куч-ғайратларини бирлаштириш асосида Осиёда тинчлик, хавфсизлик ва яхши қўшничиликни таъминлаш вазифасига эътибор берганликларига ҳам диққатни жалб қилади.

Қўшилмаган мамлакатлар, давлатлар ва ҳукуматлар бошлиқларининг Коломбода очилган V конференцияси чет эл матбуотида кенг кўламда ёритилмоқда. Кўпгина газеталар Л. И. Брежневнинг конференция раиси номига юборган табригини шарҳламоқда. Совет Иттифоқи, деб таъкидлайди Парижда чиқадиган «Юманите» газетаси, қўшилмаслик ҳаракатининг антиимпериалистик, антимустамлакачилик ва ирқчиликка қарши қаратилганлигини юксак баҳолаб унинг ялпи тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга қўшган ҳиссасига юксак баҳо беради.

Социалистик давлатлар қўшилмаган мамлакатларнинг табиий иттифоқчиларидир, деб таъкидлайди «Нойе цайт» (ГДР) газетаси.

Польшада чиқадиган «Жиче Варшаве» газетаси Жаҳон Тинчлик Кенгашининг фаолияти ҳамда халқларнинг қуролсизланиш ҳамда кескинликни юмшатиш учун олиб борган кураши тўғрисида ҳикоя қилади.

Болгарияда чиқадиган «Поглед» ҳафталик газетаси Совет Иттифоқининг қуролсизланиш учун олиб бораётган курашига мақола бағишлаган. «Совет Иттифоқи қуролланиш пойгасининг суръатлари вайронагарчилик кучи жиҳатидан ядро қуролидан ҳам анча даҳшатли қурол яратилишига олиб боради, деб бир неча йиллардан бери огоҳлантирмоқда, — деб ёзади ҳафталик газета.

Америкада чиқадиган газеталар Канзас-ситида республикачилар партияси съездининг иши билан боғлиқ материаллар билан тўлган.

Кўпгина шарҳчилар шиддатли жанглар давом этаётган Ливандаги вазиятни шарҳлаб, мамлакатни бўлиб юбориш йўлидан бориб, бу ердаги кризисни сиёсий йўл билан бартараф этишга ҳар қандай уринишларни ҳар чанд барбод этаётган ўнг христиан куч раҳбарларининг тутган позициясига эътиборни жалб қилмоқда.

Лондонда чиқадиган газеталар икки ойдан зиёд давом этаётган мисли кўрилмаган қурғоқчилик туфайли Англия қишлоқ хўжалиги ва саноати дуч келаётган жиддий қийинчиликлар тўғрисида ёзмоқда. Газеталар расмий доираларга асосланиб озиқ-овқат етишмай қолиши мумкин ва озиқ-овқат маҳсулотлари нарх-навоси кўтарилиши мумкин, деган гапларни ёзмоқда.

(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● НЬЮ-ЙОРК

БМТ Хавфсизлик Кенгаши шу йилнинг июнида мустақил бўлиб олган Сейшель ороллари республикасини ташкилот аъзолигига қабул қилиш тўғрисида БМТ Бош ассамблеясига бир овоздан тавсия берди. БМТ Уставига мувофиқ Сейшель ороллари республикаси Бош ассамблеянинг яқинда бўлажак XXXI сессиясида БМТнинг расман аъзоси бўлади.

● РАБОТ

Марокаш пойтахтида араб мамлакатлари тараққиётида фан ва техникадан фойдаланишга бағишланган конференция очилди. Бу конференцияда 16 та араб мамлакат делегацияси, шунингдек ЮНЕСКО делегатлари ва экспертлари қатнашмоқдалар.

Конференция қатнашчилари араб мамлакатларида фан ва техникани ривожлантириш масалаларини муҳокама қиладилар, фан-техника тадқиқотлари соҳасидаги регионал ҳамкорлик лойиҳаларини ўрганиб чиқадилар.

● ПХЕНЬЯН

Жанубий Кореяда жала ёғиши туфайли юз берган тошқин натижасида 34 киши нобуд бўлди ва 32 киши бедарак йўқолди.

Тошқиндан етган зарар 7 миллиард доллардан ошди. Минглаб кишилар бошпанасиз қолди, юзлаб гектар ерларнинг экинлари пайхон бўлди, ирригация системалари, алоқа линиялари бузилди.

● ДАККА

Бангладешлик студентлар ва аспирантларнинг дастлабки группаси совет олий мактабларида ўқишни давом эттириш учун Москвага жўнаб кетди. Улар СССРда инженер ва геолог, врач ва муаллим, биолог ва тарихчи касбларини эгаллайдилар. (ТАСС).

КОЛОМБОДАГИ КОНФЕРЕНЦИЯДА

КОЛОМБО, 17 август. (ТАСС). Блокларга қўшилмаган мамлакатлар давлат ва ҳукуматлари бошлиқларининг бу ерда ўтаётган V конференциясида Жазоир Халқ Демократик Республикаси революцион кенгашининг раиси Х. Бумиддин иккала конференция ўртасидаги даврни ўз ичига олган воқеалар тўғрисида ҳисобот доклади қилди.

У арабларни араблар билан, африкаликларни африкаликлар билан уруштириб қўйишга уринаётган империализмнинг кирдикорларини қоралади. Яқин Шарқ проблемасини ҳал қилиш учун, деди докладчи, Исроил томонидан босиб олинган ҳамма араб территорияларининг дарҳол озод қилинишига, Фаластин халқининг қонуний ҳуқуқлари тан олинишига эришиш зарур.

Х. Бумиддин ривожланаётган мамлакатларнинг чинакам мустақиллик учун, империалистик ва мустамлакачилик зулмига қарши кураш тўғрисида гапириб, ташқаридан мажбуран ўрнатилган қонли диктатурага Чили халқининг тўхтовсиз қаршилиги Чилининг ўлдирилган президенти Сальвадор Альенде тўғрисидаги энг яхши хотира бўлади, деб таъкидлаб ўтди.

Бугун конференцияда Югославия президенти Иосип Броз Тито нутқ сўзлади. У халқларнинг мустамлакачиликка қарши ва озодлик курашида, мустамлакачилик, ирқчилик ва апартеиднинг сўнгги таянчларини тугатишда тўла ғалабага эришиш учун барча демократик ва тараққийпарвар кучларни янада сафарбар қилиш зарурлиги тўғрисида гапирди.

Югославия президенти хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган Умумевропа кенгашининг жуда катта аҳамиятини таъкидлаб конференция иштирокчиларини бутун дунёда кескинликни юмшатиш жараёнини мустаҳкамлашга фаол ёрдам беришга чақирди. Яқин Шарқ, деди у, ҳозир энг хавфли танглик манбаи бўлиб қолди. Бунинг учун эса айрим катта-катта давлатлар қўллаб-қувватлаётган Исроил айбдордир.

Ундан кейин сўзга чиққан Корея Халқ Демократик Республикаси маъмурий кенгашининг бош министри Пак Сен Чер блокларга қўшилмаган мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқларининг диққат-эътиборини Корея ярим оролида юз берган хавфли вазиятга жалб этди. У Жанубий Кореядан Американинг барча қўшинлари дарҳол олиб чиқиб кетилиши ва Американинг у ердаги ҳарбий базалари тугатилишини талаб қилди.

Конференцияда Ҳиндистон бош министри И. Ганди, БМТ бош секретари К. Вальдхайм, Эфиопия муваққат ҳарбий-маъмурий кенгашининг раиси Тефери Банти ва делегацияларнинг бошқа бошлиқлари ва меҳмонлар ҳам нутқ сўзладилар.

Биз, деди Индира Ганди, умуман халқаро кескинликнинг юмшаши сифатида характерланадиган давлатларнинг ҳар қандай яқинлашувидан севинишимиз мутлақо табиийдир. Хельсинкида имзоланган битим кўнгилга хуш келадиган воқеадир.

К. Вальдхайм ўз нутқида Африкадаги аҳволга анчагина аҳамият берди. Жаҳон, деди у, Жанубий Африкада апартеид сиёсатининг фожиали оқибатларининг гувоҳидир. Бу ерда можаро шундай миқёсларга етиб бордики, агар у ерда масалани одилона ҳал этишнинг йўли топилмаса, бутун қитъадаги тинчлик ва хавфсизлик манфаатларига даҳлдор халқаро оқибатларни келтириб чиқариши мумкин.

Бугунги мажлисда иштирок этаётган давлатлар ва ҳукуматларнинг бошлиқлари ташқи ишлар министрлари кенгашининг блокларга қўшилмаслик ҳаракатига Ангола Халқ Республикаси, Сейшель ороллари Республикаси ва Комор давлатини унинг тўла ҳуқуқли аъзоси сифатида қабул қилиб олиш тўғрисидаги таклифини якдиллик билан маъқуллади.

НЕРВ ҲУЖАЙРАСИНИНГ СИРЛАРИ САРИ

ЛЕНИНГРАД, (ТАСС мухбири). Бугун бу ерда биологлар ва медикларнинг нейросекреция проблемаларига бағишланган халқаро симпозиуми иш бошлади. Тадқиқот марказлари, лабораториялар ва клиникаларнинг вакиллари нерв фаолиятининг нозик механизмларига доир янги маълумотларни, шу соҳада эришилган натижалар ва биргалашиб бажариладиган иш режаларини муҳокама қиляптилар.

— Нейросекреция ва унинг тирик организмга таъсири тўғрисидаги таълимот илм-фаннинг янги йўналишларидан биридир, — деди симпозиум ташкилот комитетининг раиси профессор А. Л. Поленов. — Нерв ҳужайралари бўлмиш нейронлар сигнал юборишдан ташқари алоҳида модда чиқариши ҳам энди маълум бўлди. Шу модда тирик организмда модда алмашувининг кучли регуляторн бўлади.

Ҳозир тобора кўп олимлар ушбу проблемани ишлаб чиқишга киришмоқда. Медиклар спорт медицинаси ва космик медицина эҳтиёжлари, keксайиш жараёнини тўхтатиш, бир қанча оғир касалликларга қарши курашишда нейросекреция аппаратидан фойдаланиш имкониятларини тадқиқ этмоқдалар. Биологлар қишлоқ хўжалик ҳайвонларини тез ўстириш юзасидан муваффақиятли экспериментлар ўтказяптилар.

СССР ВА АҚШ ЁШЛАРИНИНГ УЧРАШУВИ

КИЕВ, 17 август. (ТАСС). Бугун бу ерда Совет ва Америка ёшларининг анъанавий бешинчи учрашуви очилди. Учрашув қатнашчилари ҳозирги жамиятда ёшларнинг роли ҳақида, Совет — Америка муносабатларини яхшилаш тўғрисида фикрлашиб оладилар, илмий-техника революцияси, маориф, маданият ва санъат масалаларини муҳокама қиладилар.

Учрашув доирасида иккала мамлакат ёш авлоди вакиллари бир неча корхоналар, колхоз ва совхозларда, илмий муассаса ва ўқув юртларида, студентларнинг спорт-соғломлаштириш лагерларида бўладилар.

ХИТОЙДА ЯНА ЕР ҚИМИРЛАДИ

ТОКИО, 17 август. (ТАСС). Чет эл информация агентликларининг АҚШ, Швеция, Япония ва бошқа мамлакатларнинг сейсмология хизматлари маълумотларига асосланиб берган хабарларига қараганда, кеча Марказий Хитойнинг Сичуань вилоятида қаттиқ ер қимирлаган. Сейсмологларнинг айтишича, зилзиланинг кучи Рихтер шкаласи бўйича 6,9-7,3 балл бўлган.

ЛУИС КОРВАЛАН ОЗОД ҚИЛИНСИН!

◆ БЕРЛИН

ГДРдаги кўпгина корхоналарда «Чили Компартиясининг Бош секретари Луис Корвалан озод қилинсин! Ҳарбий-фашист хунтаси турмаларига ташланган барча ватанпарварлар озод қилинсин!» деган шиорлар остида меҳнаткашларнинг оммавий митинглари ва намойишлари бўлиб ўтди. Уларнинг қатнашчилари демократик эркинликларни поймол қилган Пиночет тўдасининг жиноятларига қарши зўр ғазаб билан норозилик билдирдилар. Ана шу йиғилишларда қабул қилинган резолюцияларда Германия Демократик Республикасининг меҳнаткашлари Чили халқининг одилона кураши билан тўла бирдам эканликларини изҳор этаётганликлари кўрсатиб ўтилади.

◆ СТОКГОЛЬМ

Швеция сўл партияси коммунистлари матбуот хизматининг бу ерда тарқатилган ахборотида бундай дейилади: Чили хунтасининг қамоқ лагерларида минг-минглаб сиёсий маҳбуслар, шу жумладан Чили сиёсий партиялари ва касаба союз ташкилотларининг таниқли арбоблари азоб чекмоқдалар.

Швеция коммунистлари Луис Корваланнинг, шунингдек хунта зиндонларига ва қамоқ лагерларига ташланган барча сиёсий маҳбусларнинг дарҳол озод этилишини қатъиян талаб қилмоқдалар. Швеция сўл партияси коммунистлари мамлакатнинг барча сиёсий ва жамоат ташкилотларини Чили ватанпарварлари билан бирдамлик ҳаракатини кучайтиришга даъват этдилар.

◆ РИМ

Тоскана шаҳрининг область кенгаши БМТ Бош секретари К. Вальдхаймга мактуб йўллади. Бу мактубда Чилида давом этаётган репрессиялар муносабати билан жамоатчиликнинг ғоят ташвишланганлигини изҳор этилади. Чили охранкаси қамоққа олган кўпгина сиёсий арбобларнинг домдараксиз кетганлиги тўғрисидаги, шунингдек маҳбусларга нисбатан қаттиқ муомала қилинаётганлиги ҳақидаги хабарлар итальян халқини ғоят ташвишлантирмоқда. Кенгаш К. Вальдхаймга мурожаат қилиб, Чилидаги сиёсий маҳбусларнинг ҳаётини қутқариб қолиш ва уларни озод этиш учун иложи бўлган ҳамма ишларни қилишга чақирди.

◆ ГУАЯКИЛЬ

Эквадор ҳунармандлар уюшмаси федерацияси таъсис конгрессининг қатнашчилари фашизмга қарши кураш олиб бораётган Чили ватанпарварлари билан бирдам эканликларини айтдилар. Конгрессда сўзга чиққан нотиқлар ҳарбий-фашист хунтаси чилилик ватанпарварлардан ўн минглаб кишиларни йўқ қилиб ташлаганлигини, мамлакат халқини террор ва қашшоқлик шароитида яшашга маҳкум этаётганлигини, Чилининг табиий бойликларини ажнабий монополиялар талончига ташлаб қўяётганлигини таъкидлаб ўтдилар.

Конгресс қатнашчилари Чилида террор ва репрессияларнинг тўхтатилишини, барча сиёсий маҳбусларнинг озод этилишини талаб қилдилар.

(ТАСС).

Ўз ҳуқуқлари учун курашмоқдалар

ЛОНДОН. Лондондаги давлат театрининг саҳна ишчилари ва хизматчилари иш ҳақи оширилиши ва меҳнат шароитлари яхшиланишини талаб этиб забастовка эълон қилдилар. Театр маъмурияти забастовка қатнашчиларининг одилона талабларини қондиришдан воз кечиб, бир неча спектаклни бекор қилди. Театр, телевидение ва кино ходимлари миллий уюшмаси иш ташлаганларни қўллаб-қувватлаб баёнот берди.

БРЮССЕЛЬ. Бельгияда меҳнаткашлар ҳаётий манфаатларига ҳукумат ва монополиялар ҳужумига қарши ҳамма ерда меҳнаткашларнинг намойишлари бўлмоқда. Шарлеруа шаҳрида жойлашган ва мамлакатдаги энг катта «Асек» электротехника заводининг ишчилари ва хизматчилари бирлашган касаба союз фронтининг чақириғига жавобан қисқа муддатли забастовка ўтказдилар. Перонвадаги «Шапьон», Удендаги «Шарлез» механика заводларининг ва бошқа бир қанча шаҳарлардаги заводларнинг ишчилари ҳам иш ташлаганликларини эълон қилдилар.

«Драпо руж» газетасининг ёзишича, бу забастовкалар Бельгиянинг меҳнат аҳли ҳукумат ишчилар синфи ҳисобига маблағ тежашга уринаётганлиги билан муроса қилиш ниятида эмаслигини ва ўз аҳволини яхшилаш учун қатъий курашга бел боғлаганлигини кўрсатган.

(ТАСС).

ҲАРБИЙ ҚИСМДАН ХАТ

ЎРНАК

Совет Қуролли Кучлари сафида хизмат қилиш ҳар бир ёшнинг фахрли ва муқаддас бурчи. Совет жангчиси деган ном улуғ номдир. Абдуҳамид Абдураҳмонов ана шу номга муносиб хизмат қилаётган жангчилардан. У армияга чақирилгунча Фарғона областидаги Ленинград район Ҳамза Ҳакимзода номли совхозда тракторчи бўлиб ишларди. Ҳарбий хизматни қурувчиликдан бошлади. У хизматнинг дастлабки кунлариданоқ ўзини интизомли, меҳнатсевар жангчи сифатида кўрсатди. Дарҳақиқат, мамлакатимиз мудофаа қувватини оширишда, иқтисодий қудратини мустаҳкамлашда қурувчи жангчиларнинг роли катта. У қурувчилик касбининг энг нозик томонларини қунт билан ўрганди. Ҳозир Абдуҳамид учинчи разрядли слесарь-сантехник, бўёқчи, дурадгор, бетон қуювчи касбларини эгаллаган.

Абдуҳамид Абдураҳмоновнинг сидқидилдан қилаётган хизмати муносиб тақдирланди. Социалистик мусобақа ғолиби, илғор қурувчининг номи ҳурмат тахталаридан жой олди. Ўтган йили унга коммунистик меҳнат зарбдори ва ефрейтор унвонлари берилди. Орадан кўп вақт ўтмасдан Абдуҳамид бўлим командири қилиб тайинланди. Қисқа вақт ичида бўлим илғор коллективлар сафидан ўрин олди. Унга коммунистик меҳнат бригадаси деган фахрли ном берилди.

Ўтган йили октябрь ойида янги ғишт терувчилар бўлинмаси ташкил этилди. Ана шу бўлинмага младший сержант А. Абдураҳмонов командир қилиб тайинланди. У қўмондонликнинг бу ишончини ҳам шараф билан оқлади. Абдуҳамид Абдураҳмоновнинг ташаббуси билан бўлинма аъзолари «Беш кунлик вазифани тўрт кунда», «КПСС XXV съезди шарафига — 25 зарбдор ўн кунлик» шиори остида бошланган мусобақага қўшилиб, меҳнатда юқори кўрсаткичларга эришдилар. Бунинг учун бўлинмага Қизил вимпел, фахрий ёрлиқ ва пул мукофоти берилди. КПСС XXV съездига Ленин комсомоли рапортига социалистик мусобақа ғолиблари слёти делегатлари орасидан А. Абдураҳмонов қўл қўйди.

Шу кунларда бўлинма коллективи «КПСС XXV съезди қарорларини амалга оширамиз» шиори остида меҳнат қилмоқда. Улар жанговар ва сиёсий тайёргарликда ҳам юқори кўрсатгичга эришмоқдалар.

Қуролли Кучларимиз сафига ёш жангчилар келиб қўшилмоқда. Улар Абдуҳамид Абдураҳмонов каби илғор солдатлардан ҳар қанча ўрнак олса арзийди.

Г. КУЛМАНАКОВ.

Андижон область Избосқан районининг Охунбобоев номли колхозида ташкил этилган «Гулноз» бадиий ҳаваскорлик ансамблида кўпгина ёш талантлар қатнашмоқда. Улар орасида турли касб эгалари бор. Ансамбль коллективи репертуарини бойитиб бормоқда. Суратда ансамбль қатнашчиларидан бир группаси.

С. Маҳкамов фотоси.

ХОККЕЙЧИЛАРИМИЗ ДОВРУҒИ

АНДИЖОННИНГ «МЕҲНАТ» КОМАНДАСИ ОЛИЙ ЛИГАДА

«Андижонликлар Ўзбекистонда биринчи бўлиб чим устида хоккей ўйнайдиган команда тузишибди!» Спорт ишқибозлари бу хушхабарни эшитганларига уч йилча бўлди, холос. Ушанда, 1973 йилда «Меҳнат» кўнгилли спорт жамиятининг Андижон область Совети қошида спортнинг ана шу олимпия тури бўйича команда ташкил этилиб, 12 нафар хоккейчи танлаб олинганди. Уларнинг ҳаммаси ҳам бу қизиқарли спортга меҳр қўйган ёшлар эмасми, «Фили» (Москва) командасининг собиқ хоккейчиси, спорт мастери Анатолий Кузнецов раҳбарлигида тез кунда бу ўйин сирларини ўзлаштириб олдилар. Ўқув-машқ йиғинлари, махсус машғулот ва ўртоқлик учрашувларини планли равишда ўтказиб борилди. Бунинг самараси ҳам тез орада кўрина қолди.

Андижонликлар кейинги йилиёқ «А» класс биринчи лигасига чиқиб олишди. 1975 йилги чемпионат якунларига кўра эса иккинчи ўринни эгаллашди.

— Бу йил командамизнинг орзуси баланд: йигитлар олий лигани кўзлашмоқда, — деган эди мавсум арафасида команда устози А. Кузнецов.

Тренернинг бундай «катта кетиши» бежиз эмасди. Аввало андижонликлар хамир учидан патир деганларидек, Москвада ёпиқ бинода ўтказилган Бутуниттифоқ турнирида ғолиб чиқишди. Қолаверса мавсумга ҳар қачонгидан ҳам пухта ҳозирлик кўришди. Шунинг учун ҳам бу йилги чемпионат ўйинларида мағлубият аламини билмаган ягона команда «Меҳнат» эканига ажабланмаса бўлади. Хоккейчиларимиз беш учрашувда ғалаба қилдилар, етти ўйин дуранг натижа билан тугади. Айниқса, биринчи лиганинг тажрибали командаларидан Ереван физкультура институти хоккейчилари (4:1) ва Кемеровонинг «Кузбасс» коллективи устидан (1:0) эришилган ғалабалар муҳим аҳамиятга эга. Мусобақа пировардида 17 очко тўплаган «Меҳнат» командаси энди олий лигада қатнашадиган бўлди. Андижонлик хоккейчиларнинг бу муваффақияти Ўзбекистон спорт тарихидан муносиб жой олиши турган гап.

Ахборот Воқеалар Фактлар

ҚИСҚА САТРЛАР

НАМАНГАН. Аврли газламалар комбинатига «КПСС XXV съезди» номи берилди. Комбинат коллективи уч кварталдан бери Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги ва тармоқ касаба союзи комитети президиумининг кўчма Қизил байроғини сақлаб келаётирлар. Комбинат тўқувчилари олти ойлик планни 7 май куни уддалашган эди. Бугунги кунда улар корхоналарига берилган шарафли номга яраша меҳнат вахтасини авж олдириб, йиллик планни Октябрь байрамигача бажариш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Т. СУЛАЙМОНОВ.

УЙЧИ. Ҳамза номидаги Наманган Давлат педагогика институтининг физика-техника факультети студентлари 84-механизациялашган кўчма колонна бунёдкорлари ҳузурида меҳнат семестрларини намунали ўтказмоқдалар. Улар бу ерда 1104 ўринли мактаб биноси қурилишини ниҳоясига етказиб қўйдилар.

А. ҚОРАБОЕВ.

АНДИЖОН. Пахтаобод районидаги Охунбобоев номли колхозда истиқомат қилувчи Улуғбиби момо яқинда 106 ёшга тўлди. Табаррук онахоннинг беш невараси, 22 чеваараси бор.

Т. ҚУРБОНОВ.

ҚЎҚОН. Пойафзал фабрикасининг тўрт маҳсулоти — эркак ва вёллар туфлиси ҳамда қиз ва ўғил болалар пойафзалларига «Сифат белгиси» берилди. Шу йилнинг ўзида шаҳар саноати корхоналарида ишлаб чиқарилаётган 12 маҳсулот «Сифат белгиси»га сазовор бўлди.

Б. НОСИРОВ.

ҚАШҚАДАРЁ. Катаған қишлоқ Совети қошида Ульянов районида ягона «Бахт уйи» ташкил этилди. Бино олти хоналик бўлиб, кутиш зали, магазин, зиёфатхона ажратилган.

Ж. ЮСУПОВ.

САМАРҚАНД

ҲАЛОСКОРЛАР ХОТИРАСИ

Пастдарғом районидаги «Ўзбекистон» колхозининг марказида Улуғ Ватан урушида Ватан ва халқ озодлиги учун жон фидо қилган 210 жангчи хотирасига бағишланган монумент-ёдгорлик ўрнатилди. Қишлоқ аҳлининг эзгу мақсадларининг рўёбга чиқишида Москва бадиий-экспериментал комбинатининг ижодий коллективи ҳамда район қурилиш ташкилотларининг ишчи-хизматчилари фидокорлик кўрсатдилар. Монумент ёдгорликнинг баландлиги қарийб 16 метр бўлиб, минг квадрат метр майдонни эгаллади. Ёдгорликдаги мармар лавҳага жангчи йигитларнинг номлари зарҳал ҳарфлар билан ёзиб қўйилди. Ёдгорлик пойида мангу машъала алангаланиб турибди. Пастдарғомликлар амалга оширилган бу ҳайрли ишдан беҳад мамнун бўлмоқдалар.

Т. ШОМУРОДОВ.

* * *

Шунингдек, редакциямизга қашқадарёлик **Т. Бешбоев, Ҳ. Суяров, К. Говсидинов**, тошкентлик **Р. Эсонов, Э. Одилов**, Олмалиқдан **А. Сайдазхонов**, самарқандликлар **Г. Эшниёзова, А. Беккамов, М. Эрбоев, О. Аҳадов**, фарғоналик **М. Жўрабоев**, нукуслик **У. Аметова**, оддий солдат **Т. Тоштемиров**, Андижондан **Қ. Сўриев, О. Маматов**, Сурхондарёдан **Ҳ. Жумаев, Ҳ. Рўзимуродов**, хоразмлик **Р. Жуманазаров**, наманганлик **О. Мўминов**, бухоролик **Т. Абдиев**, хоразмлик **Ж. Жайжонов**, москвалик **Е. Волков**лар ҳам қизиқарли хат-хабарлар йўллашган.

ОММА ИШТИРОКИДА

АНДИЖОН ШАҲРИДАГИ 1-ЖАМОАТЧИЛИК ВА МИЛИЦИЯ ТАЯНЧ ПУНКТИ ИШ ТАЖРИБАСИДАН

Бунга уч йил бўлди. Андижон шаҳар Совети ижроия комитети ва шаҳар милиция бўлимининг ташаббуси билан аҳоли энг зич жойлашган микрорайонда жамоатчилик ва милиция таянч пункти ташкил этилган эди. Ўтган давр ичида бу ерда талай ибратли ишлар қилинди. Таянч пункти жамоат совети яхши тайёрланган, муносиб кадрлардан ташкил топган. Унинг 14 аъзоси бор. Советга Андижон ирригация машинасозлик заводининг директори Неъматжон Муродов раислик қилади.

Таянч пункти ташкил этилгунга қадар 1972 йилда шаҳарнинг тўрттала микрорайонида 37 та жиноят содир бўлган эди. Шундан 52 проценти оилавий жанжалдир. Таянч пункти иш бошлаган 1973 йилда жиноят камайиб, 22 тага тушди. 1974 йилда ундан ҳам озроқ — 18 та, 1975 йилда эса 17 та жиноят содир бўлди. Оилавий жанжал оқибатида рўй берадиган жиноят икки баравар камайди. Таянч пункти қошида 5 та секция тузилган, ҳар бирига 10 киши уюшган.

Консерва заводининг механиги Маматқодир Маматов бошлиқ секция илгари судланган кишилар ўртасида мунтазам тарбиявий ишлар олиб боряпти. Микрорайонда безорилик ва қасддан жиноят қилиб қамоқда ётиб чиққан кишилар ҳисобда туради. Секция аъзолари суҳбатлашиш, ишонтириш йўли билан уларга ижобий таъсир кўрсатишди, кўпчилигини ишга жойлаштиришди. Ҳозир улар сидқидилдан меҳнат қилмоқдалар.

Механика заводининг инженер-созловчиси Абдуллажон Қодиров бошлиқ секция турмуш масалалари билан актив шуғулланаётир, қонунга хилоф иш қилувчи, ичкиликка берилиб кетган кишилар ўртасида тарбиявий ишни кучайтирмоқда.

ДОСААФ бошлиғи Нуриддин Бобохўжаев раҳбарлик қилаётган секциянинг иши ҳам мақтовга лойиқдир. Бу секция аъзолари текинхўрликка қарши курашмоқдалар. 13-мактаб директори Петр Павлович Хегай бошлиқ секция балоғатга етмаган ўсмирлар ўртасида жиноятнинг олдини олиш учун курашяпти. Бешинчи секция эса аҳолига ҳуқуқ тарбияси бермоқда, ҳуқуқ билимларини тарғиб қилиш, деворий газета чиқариш ишлари билан шуғулланмоқда.

Таянч пунктининг бундан бошқа актив ёрдамчилари ҳам бор: 20 та штатсиз участка инспектори, халқ дружиначилари сидқидилдан ишлаб турибди.

Таянч пункти жамоат совети ва ҳар бир секция ўз иш планига эга. Бу план ҳар кварталда тузилади. Унинг бажарилиши текшириб турилади. 1976 йилнинг биринчи ярмида тўрттала микрорайонда ҳаммаси бўлиб 9 та жиноят содир бўлди.

Жиноятчи ва қонунбузарларнинг кескин камайиши таянч пункти аҳоли ўртасида олиб бораётган профилактика ишларининг самарасидир.

— 1976 йилнинг ўтган олти ойи мобайнида қонунни бузишга мойил бўлган 96 шахс рўйхатга олинди, — дейди милиция лейтенанти, таянч пункти жамоат совети раиси нинг ўринбосари Абдуфатто Юсупов, — улар орасида: қасддан жиноят қилиб қамоқда ётиб чиққанлар, ҳеч қаерда ишламай бекор юрганлар, оила доирасида қонунга хилоф иш қилаётганлар, майда безорилик билан шуғулланадиган кишилар ва бошқалар бор.

Мана бир мисол. Шу йилнинг февраль ойида В. П. Курия деган шахс қамоқдан озод қилинди. Илгари бир неча марта судланган бу шахс 2-микрорайондаги 28-уй, 17-квартирага келиши керак эди. Таянч пункти ходимлари ўша адресга боришди. Қариндош-уруғи Курияни қабул қилмади. Таянч пункти унга моддий ёрдам уюштирди, вақтинча яшаш учун меҳмонхонага жойлаштирди.

У таянч пункти жамоат советининг мажлисига таклиф қилинди. Курия мажлисда бундан буён ҳалол яшашга, қонунга хилоф иш қилмасликка сўз берди. Жамоат совети 4-разрядли токарь Курияни «Ирмаш» заводига ишга киритиб қўйди ва корхона ётоқхонасидан жой олиб берди. Ҳозир у заводда яхши ишлаяпти, ўз бурчини садоқат билан ўтамоқда. Коллектив билан дўстлашиб, иноқлашиб кетган.

Баъзан шундай ҳоллар ҳам рўй беради. Корхона ва ташкилот раҳбарлари судланган, қамоқдан келган кишиларни ишга қабул қилиш, уларни тарбиялашни хоҳламайдилар. 1975 йилнинг декабрь ойида инспектор О. Ҳамзаевнинг участкасига давлат мулкини ўғирлагани учун қамоқда ётиб чиққан ёш йигит Мўмин Собиров келди. Таянч пункти жамоат совети ва судланган кишилар ўртасида тарбиявий ишлар олиб бориш секцияси Мўмин Собировни қурилиш ташкилотига ишга жойлаштириш учун уч ой уринди. Йирик бир қурилиш ташкилотининг раҳбарларини кўндира олмадилар. Тўртинчи ойда Андижон шаҳар Совети ижроия комитетининг аралашуви билан Мўмин Собиров ишга киритилди.

Таянч пунктида ишлаётган кишилардан ихтисослаштирилган отрядлар тузилди. Улар ҳисобда турган кишилар ўртасида тарбиявий ишлар олиб бормоқдалар. Таянч пункти хизмат қилаётган зонада жойлашган корхоналарда профилактика совети бор. Советнинг партия, касаба союз, комсомол активларидан, илғор ишчилар, меҳнат ветеранларидан иборат 15 аъзоси бор. Улар ўртоқлик судларига раҳбарлик қилишади, ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлайдилар, қонунбузарларни назорат қилиб турадилар.

Участка инспектори Тўлқинжон Ҳусановнинг таклифи билан таянч пункти жамоат советининг навбатдаги мажлисида саккиз ой давомида ҳеч қаерда ишламаган В. А. Горелов деган шахснинг иши муҳокама қилинди. У ўзи яшаётган уйнинг ертўласида дурадгорлик дастгоҳи ўрнатиб, ром тайёрлаб, қиммат нархда сотаркан. Жамоат советининг тавсияси билан халқ суди Гореловнинг дастгоҳини мусодара қилди. Шундан кейин у ишга киришга мажбур бўлди.

Таянч пункти оилавий жанжалларни тинчитиш соҳасида ҳам илк тажриба тўплади. Шуниси характерлики, таянч пунктига одамларнинг ўзлари ёрдам сўраб мурожаат қиладиган бўлиб қолишди. Ўтган йилнинг ноябрь ойида таянч пунктига В. И. Самойлова деган аёлдан ариза тушди. Текширишда аён бўлдики, Г. В. Тютчев хотинини ноўрин рашқ қилар, ҳақоратларкан. Рашк ўтида ёниб болалар тарбиясини унутиб қўйган. 1-милиция бўлимининг бошлиғи Қосимжон Ўринбоев ва таянч пунктининг ходимлари ўтказган суҳбатда Тютчев хотинини айблаш учун ҳеч қандай далил келтиролмади, беҳуда рашк қилаётганини тушунди, жанжални тўхтатди.

Таянч пункти фаолиятидан бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Жамоатчилик асосида ишлаётган жамоатчилик таянч пункти ходимлари, халқ дружиначилари милиция ходимларининг энг яқин ёрдамчиларига айланишди.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

«ЖАҲОН ТОМИ»ДАН ЧАНҒИДА САКРАШ

СПОРТ ОЛАМИДА

У пастга сакраш олдидан диний маросим удумини қилди: қизнинг қорга кўмиб қўйилган сурати ва шу қиз хуш кўрган қўғирчоғи устида калима келтирди. Шу билан у жаҳоннинг буюк чўққиси — қайсар Жомолунгма (Эверест) олдида рамзий қурбонлик қилди.

Газеталар «асаби йўқ киши» деб атайдиган, худди космонавтлардек кийинган япониялик Юитиро Миура Жомолунгманинг жанубий томонидаги тик ён бағридан чанғида пастга отилди. Чўққига ўзи билан ҳамроҳ бўлиб чиққан кишилардан тез узоқлаша борди. Бир зумда сирғаниш тезлиги соатига 100 километрдан ошиб кетди. Миура олдидан мўлжаллаб қўйган маршрут бўйича тушишга ҳаракат қиларди, иложи борича ўткир муз қирраларига чап берар, жаҳаннамдек тубсиз тоғ дараларидан учиб ўтарди. Бирданига қаршидан эсган кучли шамол уни юқорига отиб юборди, у кумушдек ярқираб турган қор устига тушди. Ўшанда тезлик соатига 150 километрга етганди. Қандайдир мўъжиза рўй бериб, чанғичи тойиб кетмади. Тезда Миура парашют халқасини узиб ташлади, шу заҳоти унинг гумбази орқа томонида хилпиради. Тубсиз чуқурлик қаърига тушиб кетишига 50 метр қолганда — олтмиш градус тик қоя устида Миура тўхтаб қолди. Шлемига ўрнатилган радио орқали: «Дан дзёбу» («Ҳаммаси жойида») деб хабар қилди. Шу йўсинда чанғичи биринчи босқични ўтади.

Кейин янги босқич бошланди. Зеро бу довюрак одам ҳаёти ҳар дақиқада хавф-у хатарда, қайсар Жомолунгманинг навбатдаги қурбони бўлиши ҳеч гап эмас эди. Лекин бу ҳалжонли курашда Миура ғолиб чиқди. У тоғнинг деярли энг баланд чўққисидан то этагигача чанғида босиб ўтиб, жаҳонда биринчи бўлиб янгилик қилди.

Машҳур япон альпинисти ва сайёҳи Юитиро Миуранинг Жомолунгмадан чанғида тушиши фақат спорт жасоратигина бўлиб қолмай, томошабин асабини қитиқловчи аттракцион ҳамдир. Бу ишга Миурани спорт ёки коммерция ундадими деган саволга, кўпроқ масаланинг моддий томони сабаб бўлди дейиш мумкин.

Жаҳондаги бир қанча тоғ чўққиларини забт этган Миура бу экспедицияга тўққиз йил тайёргарлик кўрган эди. Жаҳонда биринчи бор Жомолунгманинг энг баланд чўққиси — 8848 метрга кўтарилган машҳур альпинист Хиллари унга катта ёрдам берди. Экспедицияни тайёрлаш учун минглаб йўл бошловчилар, юзлаб кинокамералар, бир тонна турли хил асбоб-ускуналар ва турист-альпинистлар анжоми ҳамда 3 миллион доллар керак бўлди.

Чўққини забт этиш 50 кун давом этди. Қайта тушиш йўлларини аниқлаб, унинг яқинидаги майдончаларда суратга олиш аппаратлари ўрнатилди ва у ерда операторлар қолдирилди. Асосий группа 8500 метр баландликка кўтарилаётиб, кенг музликлардан ўтаётганда йўл бошловчилардан олти киши ҳалок бўлди. «Тоғнинг менга қаршилик қилаётганини тушуниб қолдим, — дейди Миура. — Шунинг учун биз бошқа юқорига кўтарилмадик». Бу ерда Миуранинг ирим-сиримларга мойиллигими ёки кўтарилишнинг бундан кейин имконияти бўлмаганлигими ҳар қалай отряд чўққининг охиригача чиқа олмади. Қайтиб тушиш 8500 метр белгидан бошланди».

«Жомолунгмадан чанғида» номини олган фильм катта шов-шувга сабаб бўлди. Яқинда у кинематография соҳасида йилнинг жуда катта ютуғи сифатида Оскар мукофоти олди. Ҳозир фильм молиячилар сарфлаган ҳаражатларни аста-секин қоплаб бормоқда. Лекин баъзи бир газеталарнинг таъбирича, экспедицияга сарф қилинган барча ҳаражатларни қоплаши гумон. Демак фильмнинг бош қаҳрамони — Ю. Миура ҳам бойимайди...

Б. ВИНОГРАДОВ.
(«Неделя»дан).

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

МУАТТАР ИСЛИ УНИВЕРСАЛ «ЛОЛА»

«ЛОЛА» — БУ ОДЕКОЛОНДИР.
«ЛОЛА» — БУ АТИРДИР.
У ҚЎЛ УЧУН ЯХШИГИНА КРЕМ.
СОЧ УЧУН ҚУЛАЙ ШАМПУНЬ.

ТОШКЕНТ ПАРФЮМЕРИЯ ФАБРИКАСИНИНГ МУТАХАССИСЛАРИ ПАРФЮМЕРИЯ-КОСМЕТИКА СЕРИЯСИДА ИШЛАБ ЧИҚҚАН ЯНГИ МАҲСУЛОТГА «ЛОЛА» ДЕБ НОМ БЕРИШДИ.

«ЛОЛА» АТИР ВА ОДЕКОЛОНИДА анвойи гулларнинг энг хушбўй ислари гуркираб туради ва кишининг дидига жуда ҳам хуш ёқади.

ҚЎЛГА СУРТИЛАДИГАН «ЛОЛА» КРЕМИнинг таркибида фармакологик актив бирикмалар қўшилганки, улар терининг рангини тиниқлаштиради, яраларнинг тез битиб кетишини тезлаштиради, шамоллаш ҳолатларини камайтиради.

«ЛОЛА» ШАМПУНИ бир меъёрдаги, қуруқ ва ёғли сочларни ювишга мўлжалланган. У ҳар қандай сувда сочни тоза ювади, яхшигина кўпиради ва хушбўй ҳид қолдиради.

«ЛОЛА» АТИРИ, ОДЕКОЛОНИ, КРЕМИ ВА ШАМПУНИ ЛОЛА ТАСВИРИ ТУШИРИЛГАН ЧИРОЙЛИ ҚОҒОЗ ҒИЛОФЛАРГА СОЛИБ ЧИҚАРИЛМОҚДА.

Янги маҳсулотлардан яна бири «Лола» тиш пастасини ишлаб чиқаришга тайёргарлик кўрилмоқда. У оғиз бўшлиғини тозалашда ишлатиладиган энг яхши гигиеник воситадир.

«ЛОЛА» СЕРИЯСИДАГИ ПАРФЮМЕРИЯ ВА КОСМЕТИКА БУЮМЛАРИНИ СОТИБ ОЛИНГ.

Улар олий сифатли хом ашёдан тайёрланган бўлиб, ишлатишда ғоятда ёқимли ва чиройли безакланган.

ТОШКЕНТ ПАРФЮМЕРИЯ ФАБРИКАСИ.
«УЗТОРГРЕКЛАМА».

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30 — Горчичлар, қаердасиз! 11.15 — **Омадли жентльменлар** (кинокомедия). 15.05 — Ҳужжатли фильмлар. 15.35 — Биз табиат билан танишамиз. 16.00 — В. Шишков ижоди. 16.40 — Шахмат мактаби. 17.10 — Концерт. 17.40 — Сўз — олимларга. 17.55 — **Ўйин** (бадиий фильм). 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Қувноқ ноталар. 19.30 — Фан оламида. 20.00 — Концерт. 20.25 — «Жасорат»нинг дала почтаси. 20.55 — **Ворислар** (бадиий фильм, 1-серия). 22.00 — **«Вақт»**. 22.30 — Театр ҳақида ҳикоялар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Телефильм. 11.50 — Далварзин археологларининг отряди. 12.25 — **Ёш гвардия** (бадиий фильм, 1-серия). 13.40 — Қувноқ стартлар. 18.30 — Мультфильмлар. 18.55 — Ўзбекистонлик гагаринликлар (биринчи кўрсатув). 19.15 — Халқ контроли экрани. 19.45 — **«Ахборот»**. 20.05 — **Футбол: «Қайрат»** (Олмаота) — **«Пахтакор»** (Тошкент). Иккинчи тайм. 20.50 — Ўн минут музика. 21.00 — **«Ахборот»**. 21.20 — Ўзбекистон чорвадори. 21.40 — Мирмуҳсин. **«Меъмор»** (телеспектакль, 2-қисм). 22.35 — **Шиддат** (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — **Кечмишларнинг ҳикояси бу** (бадиий фильм). 20.40 — Тошкент янгиликлари. 20.55 — Реклама ва эълонлар. 21.10 — Концерт. 21.40 — Телефильм.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 19/VIII да **Келинлар қўзғолони**, 20/VIII да **Аяжонларим**.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **ЛАТВИЯ ССР ЦИРК УСТАЛАРИНИНГ ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ** (19.30).

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Табор кўкка интилади — «МОСКВА» (11, 12.30, 14, 16, 18, 19.30, 21.15), «ВОСТОК» (жуфт соатларда), САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Эркаклар сочи эрта оқаради — «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 15, 19, 21), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Табор кўкка интилади — «ФЕСТИВАЛЬ» (20.50, 22.30).

ЎЗБЕККОНЦЕРТ
СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
19, 20, 21, 22-АВГУСТ
СОАТ 20.00 ДА
ВОКАЛ-ИНСТРУМЕНТАЛЬ
«ЯЛЛА» АНСАМБЛИНИНГ
КОНЦЕРТИ

Солист — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, халқаро конкурс лауреати ЭСОН ҚАНДОВ.

Ансамблнинг музика раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ЕВГЕНИЙ ШИРЯЕВ.

Билетлар соат 14.00 дан бошлаб сотилмоқда.

«ТАШКЕНТВОДСТРОЙ» ТРЕСТИНИНГ ЎҚУВ КОМБИНАТИ
1976 йил учун
БУЛЬДОЗЕРЧИ-СКРЕПЕРЧИ, ЭКСКАВАТОР МАШИНИСТИ МУТАХАССИСЛИКЛАРИ БЎЙИЧА
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
ЎҚУВ КОМБИНАТИГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ 20—34 ЁШЛИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: ариза, турар жойидан справка, маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома, 3x4 см. ҳажмдаги 4 дона фотосурат, паспорт, иш жойидан ёки мактабдан характеристика, 286-формадаги медицина справкаси, таржимаи ҳоли, йўлланма.

Ўқишни тугатганлар трестнинг қурилиш ташкилотларига ишга юбориладилар.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент область, Пискент район, Тошкент денгизининг чап қирғоғи.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ЛУНАЧАРСКИЙ НОМИДАГИ ДАВЛАТ ТЕАТР САНЪАТИ ИНСТИТУТИ
цирк режиссёрлиги факультетининг кундузги бўлимига
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 5 йил.
ҲУЖЖАТЛАР — 25 АВГУСТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Москва шаҳри, Сабиновский переулоги, 6-уй, қабул комиссияси.

Справкалар олиш учун телефонлар: 290-04-11, 202-49-86, 221-64-10.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 ✻ ТЕЛЕФОНЛАР: Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р. 03513. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. В. — 194.